

DIARI DE SESSIONS DEL **PLE** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 770-1987

Fq.Con.núm. 33/27

III legislatura

Any 1991

Núm. 15

Presidència del Molt Honorable Sr. Cristòfol Soler i Cladera

Sessió celebrada dia 21 de novembre del 1991, a les 16,30
hores.

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I.- PREGUNTES:

1) R.G.E. núm. 1961/91, presentada pel Diputat Sr Francesc Obrador i Moratinos, del Grup Parlamentari SOCIALISTA, amb la formulació següent:

"Pensa el Govern inaugurar el tram de l'autopista Palma-Inca fins a Consell al mateix temps que l'accés Alaró-Autovia ?"

2) R.G.E. núm. 2128/91 presentada pel Diputat Sr Albert Moragues i Gomila, del Grup Parlamentari SOCIALISTA, amb la formulació següent:

"El Programa 7123 d'ordenació i millora de la producció pesquera per a l'any 1991 preveu el desenvolupament d'una vigilància eficaç. ¿És una mostra d'aquest desenvolupament la incapacitat per cobrir una plaça d'inspector de pesca vacant des de fa molts de mesos a Menorca?"

3) R.G.E. núm 2094/91, presentada pel Diputat Sr Vicenç Tur i Torres, del Grup Parlamentari SOCIALISTA, amb la formulació següent:

"Té coneixement el Sr Conseller de Treball i Transports que la seva Conselleria gasta el pressupost públic amb anuncis als diaris que són totalment inútils perquè estan fora de termini?"

4) R.G.E. núm. 2082/91, presentada pel Diputat Sr Miquel Pascual i Amorós, del Grup Parlamentari Mixt, amb la formulació següent: "Té el Govern Balear la intenció de promoure un estudi de les mateixes característiques de l'esmentat, sobre la balança fiscal de les Illes Balears respecte de l'Estat?"

5) R.G.E. núm. 2083/91, presentada pel Diputat Sr Miquel Pascual i Amorós, del Grup Parlamentari Mixt, amb la formulació següent: "Ha reclamat el Govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, per a la finançació de la mateixa, la cessió de l'esmentat IRPF al Govern Central?"

II.- MOCIONS:

1) R.G.E. núm. 2138/91, presentada pel Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a la crisi de la construcció nàutica a les Illes Balears (derivada de la Interpel·lació R.G.E. núm. 1767/91).

2) R.G.E. núm. 2173/91, presentada pel Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa la programa legislatiu en matèria de cultura per a la Legislatura 1991-95 (derivada de la Interpel·lació R.G.E. núm. 1729/91)?

III.- PROPOSICIÓ NO DE LLEI:

1) R.G.E. núm. 1933/91, presentada pel Grup Parlamentari PSM-EEM, relativa a Arxiu de la Corona d'Aragó.

1.1.-) PREGUNTA R.G.E. NÚM. 1961/91, PRESENTADA PEL DIPUTAT SR FRANCESC OBRADOR I MORATINOS DEL GRUP PARLAMENTARI SOCIALISTA.

EL SR. PRESIDENT:

Bones tardes a tots; començam la sessió plenària d'avui. El primer punt de l'Ordre del Dia correspon a les preguntes, i la primera és la que formula el Diputat Sr Obrador i Moratinos sobre inauguració del tram autopista Palma-Inca i connexió amb Consell. Té la paraula el Diputat Sr Obrador.

EL SR. OBRADOR I MORATINOS:

Sr President. Sres i Srs Diputats. La pregunta és molt concreta. Ens manifesten des del mateix Ajuntament d'Alaró que s'ha dit repetides vegades que la inauguració del tram d'autopista fins a Consell duria també l'adaptació de l'arribada fins a Alaró a través del desviament. La pregunta era a veure si aquesta concomitància, diríem, d'inauguració, o conjunt d'inauguració de l'autovia aniria també lligada a l'arribada a Alaró.

EL SR. PRESIDENT:

Té la paraula el representant del Govern per respondre.

EL SR. CONSELLER D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI (Jeroni Sáiz i Gomila):

Muchas gracias, Sr Presidente. Sr Obrador, el acceso a Alaró desde Consell no esta en la red de carreteras de la Comunidad Autónoma; es una carretera de la antigua Diputación, en estos momentos del Consell Insular. En cualquier caso, dada la voluntad que tenia el Gobierno de que todos los pueblos de la comarca se beneficiasen de la construcción de la autopista de Inca, aceptamos construir un nuevo acceso en forma de variante

de una carretera del Consell Insular, aunque no fuese nuestra estricta obligación.

Lamentablemente, las precarias condiciones presupuestarias del Departamento de Carreteras no permiten que se hayan contratado las obras y, consecuentemente, no podrán inaugurarse simultáneamente. La inauguración del tramo de autopista está previsto para el primer trimestre, aproximadamente en marzo o abril de 1992, y en estas fechas será imposible que se pueda inaugurar esta obra, que todavía no está contratada, repito, por falta de posibilidad presupuestaria. Ella no obstante, se mantiene firme el compromiso del Gobierno de construir esta nueva variante tan pronto como sea posible.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr Conseller. Vol fer ús de la paraula, Sr Obrador?

EL SR. OBRADOR I MORATINOS:

Jo voldria dir al Sr Conseller que realment aquest tros és d'una carretera del Consell Insular, però passa que per la gravetat que suposa a la mateixa autopista i el tren per arribar concretament a Alaró, hi ha una resolució del mateix Ple, per unanimitat de l'Ajuntament, que recorda aquest fet de prometre i que, insistesc, per la urgència mateixa que té la realització d'aquesta connexió perquè és una de les carreteres més perilloses que en aquest moment hi ha en aquella comarca.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr Obrador. Vol fer ús de la paraula, Sr Conseller?

EL SR. CONSELLER D'OBRES PÚBLIQUES I ORDENACIÓ DEL TERRITORI (Jeroni Sáiz i Gomila):

Sí, Sr Presidente. Lo único que quisiera recalcar, Sr Obrador, es que efectivamente esta carretera es peligrosa, debiera haberse solucionado con independencia de la construcción de l'autopista. La construcción de la autopista no añade peligrosidad a este tramo de carretera, sigui teniendo absolutamente la misma con o sin autopista, no tiene nada que ver una cosa con la otra. En cualquier caso, repito que es cierto que el Gobierno aceptó la petición que hizo el ayuntamiento y que se hará cuando sea posible; lo que pasa es que quien hace lo que puede, aunque no deba, no está obligado a más. Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr Conseller.

1.2.-) PREGUNTA R.G.E. NÚM. 2128/91, PRESENTADA PEL DIPUTAT SR. ALBERT MORAGUES I GOMILA, DEL GRUP PARLAMENTARI SOCIALISTA.

EL SR. PRESIDENT:

La pregunta següent la formula el Diputat Sr Moragues i Gomila, sobre una plaça d'inspector de pesca vacant des de fa molts de mesos a Menorca. Té la paraula el Diputat Sr Moragues i Gomila.

EL SR. MORAGUES I GOMILA:

Gràcies, Sr President. És una pregunta molt concreta referida a un programa que any darrera any ve repetint la Conselleria d'Agricultura i Pesca. Concretament es tracta del programa que vol desenvolupar una vigilància eficaç per a la pesca de les nostres illes. La pregunta, com dic, és molt concreta. Demana a veure si és una mostra d'aquest desenvolupament que fa la Conselleria d'Agricultura, la incapacitat que ha tengut fins ara per cobrir una plaça d'inspector de pesca vacant des de fa prop d'un any a l'illa de Menorca. Gràcies, Sr President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr Diputat. Té la paraula el representant del Govern per respondre.

EL SR. CONSELLER D'AGRICULTURA I PESCA (Pere J. Morey i Ballester):

Gràcies, Sr President. Quan jo els reflecteixi totes les gestions fetes veuran si ha estat per incapacitat o per un conjunt de circumstàncies entre les quals hi ha evidentment la mala sort. Per cobrir una plaça hi ha un procediment prèviament establert on s'indica que les places vacants desenvolupades per funcionaris s'han de cobrir pel sistema de concurs-oposició. Així mateix es preveu que abans de fer el concurs-oposició es farà en concurs entre tot el personal de la CAIB, al qual li seran ofertades totes les places amb dotació pressupostària. Per Decret 17/91, de 21 de febrer, es va aprovar la convocatòria de llocs de feina, entre els que es convocava un inspector a Menorca, resolent-se, en data de 22 de març del 1991, restant deserta aquesta plaça; no hi va anar ningú.

Posteriorment, mitjançant Decret de 2 de maig del 1991, es va aprovar l'oferta pública d'ocupació, entre les quals hi havia una plaça del cos de gestió a Menorca. Es varen fer les oposicions durant els mesos d'estiu i es va inscriure provisionalment la funcionària Maria Victòria Arias Fernández, però aquesta funcionària es troba en situació de serveis especials, ja que està al Parlament Europeu i, per tant, ha restat altra vegada la plaça vacant, que serà coberta mitjançant un funcionari interí a curt termini una vegada realitzats es tràmits oportuns. Malgrat tot i per tal de donar-li eficàcia, com preveia la memòria d'actuació i d'acord també amb el que estableix la normativa vigent, es varen realitzar les següents gestions:

En el mes de novembre de l'any 1990 es va fer una oferta a l'oficina de l'INEM de Maó per cobrir interinament l'esmentada plaça, que va quedar deserta perquè l'INEM no va enviar ningú. Així i tot es varen fer gestions a l'INEM i es va acordar que la mateixa oferta repetiria la convocatòria el mes de gener i així es va produir la segona i es va fer una examen. La persona escollida va resultar que era un funcionari del Ministeri d'Obres Públiques que a l'hora de formalitzar el seu nomenament va renunciar per no interessar-li la plaça. Posteriorment, pel de maig, es va presentar una nova oferta de feina de l'INEM als efectes de cobrir la plaça tantes vegades anomenada.

Fetes les proves i analitzats els currículums, es va prendre la decisió de no cobrir-la per no complir els requisits mínims establerts. Davant la insistència de la Direcció General de Pesca i del Consell Insular i en vista de la impossibilitat de trobar un titular de grau mig, es va acordar contractar un ajudant d'inspector i es va escollir una de les persones que s'havien presentat a la convocatòria del mes de maig, però a l'hora del nomenament va renunciar perquè havia obtingut una beca de l'INEM per anar a fer un curs d'informàtica. Això es produïa durant el mes de juny.

Com vostès hauran vist, una cosa és incapacitat i l'altra és un cúmul de convocatòries que surten, es donen, etc., etc. Gràcies, Sr President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr Conseller. Vol fer ús de la paraula, el Sr Moragues?

EL SR. MORAGUES I GOMILA:

Sí, Sr President; moltes gràcies. Jo no havia demanat concretament quines gestions havia fet la Conselleria per cobrir aquesta plaça; em consta i, em constava amb anterioritat que la Conselleria s'havia esforçat per cobrir aquesta plaça. El problema que jo volia plantejar amb aquesta pregunta no era, naturalment, el cobrir o no cobrir una plaça, encara que jo crec que s'haguessin pogut fer algunes altres actuacions per cobrir aquesta d'una forma temporal, sobretot de cara a la temporada d'estiu. Places creades i no cobertes n'hi ha a totes les administracions i, per tant, crec que no és un problema excessivament greu.

El que ens preocupa realment és que, per no haver comptat amb aquest inspector, pràcticament s'ha perdut un any d'inspecció de pesca a Menorca, almanco en el que refereix d'una forma molt concreta a la inspecció que es realitza a la mar, en medis marins, i d'açò crec que se'n ressenten moltes coses. Podem fer una

valoració de les que se n'han ressentit durant aquest estiu: La vigilància de talles mínimes i de veda, la vigilància d'arts de pesca, la vigilància del isme, la inspecció de la comercialització de captures irregulars tant per professionals com per afeccionats, la vigilància o la inspecció de la caça submarina o de la flota estrangera, etc., etc.

Vam veuran, Sres. i Srs. Diputats, han deixat de fer massa coses; el sector ja es troba prou deprimat perquè no s'hagi pogut cobrir una plaça d'inspector. A més, jo crec que se'n ressent d'una forma important la mateixa credibilitat de la funció inspectora, que es tan difícil d'adquirir i, com veim, tan fàcil de perdre. De fet, en un any sense inspecció pesquera, han tornat a aflorar a Menorca d'una forma bastant contundent molts dels vicis que s'havien eradicat gràcies a l'esforç de les persones que s'havien dedicat a la inspecció els darrers anys. Esperam que el Govern pugui resoldre ràpidament aquestes dificultats de caràcter administratiu i que de cara al pròxim any comptem amb una inspecció coberta, a Menorca. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Vol fer ús de la paraula, el Sr Conseller?

1.3.-) PREGUNTA R.G.E. NÚM. 2094/91, PRESENTADA PEL DIPUTAT SR. VICENÇ TUR I TORRES, DEL GRUP PARLAMENTARI SOCIALISTA.

EL SR. PRESIDENT:

Passam a la pregunta següent, que formula el Diputat Sr Tur i Torres, sobre anunci de la Conselleria de Treball i Transports als diaris. Té la paraula el Diputat Sr Tur i Torres.

EL SR. TUR I TORRES:

Sr. President. Sres. i Srs. Diputats. Aquests dies han aparegut a la premsa d'Eivissa alguns anuncis de la Conselleria de Treball i Transports d'una sèrie de cursos de formació i altres activitats de la Conselleria, on es deia que els interessats havien de recollir la Sol·licitud personalment a la plaça d'Espanya, núm. 8, 1r, de Palma, i es fixava el termini de sol·licitud - per cert molt curt, dos o tres dies en alguns casos -, però el que més ens va sorprendre és que alguns d'aquests anuncis es publicaven als diaris dos o tres dies després d'haver-se esgotat el termini de presentació.

La coincidència d'aquestes tres condicions - l'exigència que la sol·licitud s'hagi de fer personalment a Palma, el termini tan curt de sol·licitud i l'agreujament que en alguns casos ja s'hagin publicat fora de termini - fa que per a molts de ciutadans d'aquestes illes sigui impossible d'accedir ni tan sols a la possibilitat de sol·licitar de participar en aquests cursos. Això, que pot parèixer una pura anècdota, nosaltres entenem que té la seva importància, perquè és una mostra d'entendre una política per a aquestes illes i, sobretot, perquè afecta d'una manera important la igualtat d'oportunitats de tots els ciutadans d'aquestes illes. Per això demanam al Conseller si en té coneixement i si pensa posar-hi remei. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr Diputat. Té la paraula el representant del Govern per respondre.

EL SR. CONSELLER DE TREBALL I TRANSPORTS (Llorenç Oliver i Quetglas):

Sr. President. Sres. i Srs. Diputats. Aquest Conseller té coneixement que en la seva Conselleria no es gasta pressupost públic en anuncis als diaris que siguin inútils perquè surten fora de temps. Si el Sr Diputat es refereix a aquells anuncis que varen aparèixer al Diari d'Eivissa i al Diari de Menorca els dies 12, 13, 14 i 15 del mes d'octubre, i li dic aquests perquè són els únics que ha denotat la nostra unitat de seguiment en els quals hi ha un error, he d'explicar-li el que segueix:

La planificació d'aquesta Conselleria va ser la d'establir un període de presentació de sol·licituds del dia 8 al dia 11 d'octubre per a l'illa de Mallorca, atès que les sol·licituds esmentades havien d'efectuar-se personalment per tractar-se d'un curs transnacional i del programa Curs de secretariat europeu d'empreses, lligat a Anglaterra i a França, així mateix i amb la finalitat que els funcionaris corresponents poguessin atendre per telèfon les sol·licituds d'Eivissa i de Menorca, donà els dies 12, 14 i 15 d'octubre per a les consultes d'aquestes illes. Desgraciadament, per un error, no va eliminar-se de l'anunci als diaris d'Eivissa i de Menorca la frase relativa a la data de recollida de sol·licituds del 8 a l'11 d'octubre. Per tant, consider que no hi ha res en absolut del que imputa el Sr Diputat, ja que l'empresa anunciadora, vist aquest error, no cobrà els anuncis esmentats i, a més a més, consider que aquests anuncis, malgrat l'error, varen ser efectius, perquè es va sol·licitar informació telefònica durant els dies 14 i 15, perquè el dia 13 era diumenge, per part de diverses persones de les quals només sol·licitaren assistir al curs un alumne de Menorca i un alumne d'Eivissa.

A l'hora de realitzar-se l'examen de selecció, que va efectuar-se a Mallorca, tot i anant les despeses a càrrec de la Conselleria, només va voler efectuar-lo l'alumne de Menorca, que de fet va ser aprovat i informat d'allò que disposa la normativa sobre desplaçaments d'una illa a l'altra mitjançant un beca de transports, de manutenció i d'allotjament, aquesta darrera de 20.000 pessetes setmanals.

D'altra banda, el nombre d'aspirants per a totes les illes no ha de ser ampli, ja que les oportunitats d'ocupació són limitades i seria negatiu, tècnicament i pedagògicament, efectuar diversos cursos de la mateixa especialitat. També he de comunicar al Sr Diputat que en els cursos generals de l'any 1992, la selecció d'alumnes es realitzarà a les illes de Mallorca, Menorca i Eivissa i s'estudiarà el cas de Formentera d'acord amb les sol·licituds. No obstant això, jo demanaria al Sr Diputat que en el futur, si observàs un error, connectàs directament amb nosaltres, ja sigui a la Conselleria o privadament, per dir-me l'error per tal d'esmenar-lo. Gràcies, Sr President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Vol fer ús de la paraula, Sr. Tur?

EL SR. TUR I TORRES:

Gràcies, Sr President. En primer lloc, agrair al Conseller la seva informació tant detallada i recollir, per descomptat, la suggerència de col·laboració a l'hora d'esmenar aquests errors que es produeixen. En qualsevol cas, accepto l'explicació que va ser un error material dels diaris, però al marge d'aquest error puntual d'aquest anunci quant a les dates, han sortit tota una sèrie d'anuncis on es deia clarament que l'única possibilitat de recollir aquesta informació és a Palma i pensam que això fa que el que ho llegeix d'entrada pensí que li és més difícil accedir-hi, sobretot quan es fa des de les illes menors. Simplement li recordaríem al Conseller que prengui en consideració l'article 46, apartat 5, que diu: "Els consells insulars, a més de les competències que els corresponen d'acord amb el que preveu aquest Estatut, tendran les facultats de gestió i execució dins el propi territori de les decisions del Govern de les Illes Balears quan així pertoqui", en el sentit que una millor coordinació amb els consells insulars podria ajudar a facilitar tota aquesta tramitació de sol·licituds dels cursos de la Conselleria. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr Diputat. Vol fer ús de la paraula, el Sr Conseller?

EL SR. CONSELLER DE TREBALL I TRANSPORTS (Llorenç Oliver i Quetglas):

Sí, Sr President; gràcies. Només per dir que prenc bona nota i que procurarem millorar els nostres serveis. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr Conseller.

1.4.-) PREGUNTA R.G.E. NÚM. 2082.91, PRESENTADA PEL DIPUTAT SR. MIQUEL PASCUAL I AMORÓS, DEL GRUP PARLAMENTARI MIXT.

EL SR. PRESIDENT:

Passam a la pregunta següent, 2082/91, que formula el Diputat Sr Pascual i Amorós, sobre estudi sobre la balança fiscal de les Illes Balears respecte de l'Estat. Té la paraula el Diputat Sr Pascual.

EL SR. PASCUAL I AMORÓS:

Sr President. Srs i Srs Diputats. Sr President, crec que l'indicat per contestar aquesta pregunta és el Conseller d'Hisenda, que en aquest moment no és a la sala, però la faré. Perdoni, Sr Forcades, però és que no era al seu lloc habitual. A Catalunya...

EL SR. PRESIDENT:

Un moment, Sr. Pascual. Sr. Conseller, li prec que ocupi el seu escó, si vol. Continui, Sr. Pascual.

EL SR. PASCUAL I AMORÓS:

Recentment, l'Institut d'Estudis Autònoms de la Generalitat de Catalunya ha publicat aquest llibre que tenc a les mans

anomenat La balança fiscal de Catalunya en l'Administració de l'Estat. 1986-1988, on, amb una metodologia científica, es determina el que paga Catalunya a l'Estat i el que rep Catalunya de l'Estat. Per cert, si la memòria no em falla, que el llibre diu que es paga el 19% del producte interior brut i es rep el 13%. Com que aquí hi ha una polèmica entorn a la balança fiscal de les Illes Balears, a part que m'han dit que avui matí n'ha parlat, jo he volgut mantenir la pregunta perquè, encara que evidentment jo pens que vostè es troba més prop de la veritat que els representants socialistes, jo crec que seria molt important que s'estudiàs la balança fiscal amb una metodologia científica. Per això la pregunta és molt clara: Té el Govern Balear intenció de promoure un llibre o un estudi amb les mateixes característiques que l'esmentat?

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr Pascual. Té la paraula el representant del Govern per respondre.

EL SR. CONSELLER D'ECONOMIA I HISENDA (Alexandre Forcades i Juan):

Afirmatiu.

EL SR. PRESIDENT:

Vol fer ús de la paraula, el Sr. Pascual?

EL SR. PASCUAL I AMORÓS:

Moltes gràcies.

1.5.-) PREGUNTA R.G.E. NÚM. 2083/91, PRESENTADA PEL DIPUTAT SR. PASCUAL I AMORÓS, DEL GRUP PARLAMENTARI MIXT.

EL SR. PRESIDENT:

La pregunta següent, núm. 2083, la formula el Diputat Sr. Pascual i Amorós, sobre reclamació per part del Govern de la Comunitat de l'IRPF al Govern central. Té la paraula el Diputat Sr. Pascual.

EL SR. PASCUAL I AMORÓS:

Sr. President. Sres. i Srs. Diputats. Sr Conseller, no només el President de la Generalitat de Catalunya o el seu Conseller d'Hisenda, sinó també els presidents socialistes de comunitats com la valenciana o la de Madrid, el Srs Leguina i el Sr Lerma, respectivament, han reclamat per al finançament de les seves comunitats autònomes la cessió de l'impost sobre la renda de les persones físiques. La pregunta és molt clara: Ha reclamat el Govern de la Comunitat Autònoma, per a la seva finançació, la cessió de l'esmentat IRPF o farem, com pensa fer, per exemple, el President de la Junta d'Extremadura, que diu que no és partidari de la cessió de l'IRPF a les comunitats autònomes?

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Diputat. Té la paraula el representant del Govern per respondre.

EL SR. CONSELLER D'ECONOMIA I HISENDA (Alexandre Forcades i Juan):

Ho hem demanat per partida doble. Per als intel·ligents, de forma polivalent, i per als no tant, de forma policroma.

EL SR. PRESIDENT:

Vol fer ús de la paraula, el Sr. Pascual?

EL SR. PASCUAL I AMORÓS:

Sr Forcades, no sigueu tan enigmàtic, ni epigramàtic, ni àtic, ni gramàtic, ni simbòlic, que encara que vos escolti flegmàtic, sabeu que a mi l'hiperbòlic no em resulta simpàtic.

(Rialles)

EL SR. PRESIDENT:

Vol fer ús de la paraula, el representant del Govern?

EL SR. CONSELLER D'ECONOMIA I HISENDA (Alexandre Forcades i Juan):

Jo em pos a l'altura del qui em demana.

II.1.-) MOCIÓ R.G.E. NÚM. 2138/91, PRESENTADA PEL GRUP PARLAMENTARI SOCIALISTA, RELATIVA A LA CRISI DE LA CONSTRUCCIÓ NÀUTICA A LES ILLES BALEARS (DERIVADA DE LA INTERPEL·LACIÓ R.G.E. NÚM. 1767/91).

EL SR. PRESIDENT:

Passam al punt següent de l'Ordre del Dia, corresponent a les mocions. La primera és la núm. 2138, presentada pel Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a la crisi de la construcció nàutica a les Illes Balears, derivada de la Interpel·lació núm. 1767. Pel grup presentant, té la paraula el Diputat Sr. Valenciano i López.

Sr. Secretari segon, vol fer lectura del contingut de la moció.

EL SR. SECRETARI SEGON:

"1.- El Parlament de les Illes Balears considera que el sector de la construcció naval i el sector nàutic en general han complert un paper important en la història i economia de les nostres illes. Avui, una part d'aquest sector es troba en greus dificultats, i com que és un sector amb moltes possibilitats de futur per la nostra situació geogràfica, per la seva connexió amb els sectors de serveis i amb el món del turisme, el Parlament insta el Govern de la Comunitat Autònoma a:

a) Elaborar un pla de viabilitat de l'empresa Astilleros de Mallorca, conjuntament amb el comitè d'empresa i la seva direcció, per possibilitar la continuació de l'activitat de construcció de vaixells a les nostres illes. La seva posada en funcionament serà negociada amb l'Administració Central.

b) Elaborar un programa sectorial de reindustrialització del sector nàutic, l'objectiu del qual serà aconseguir que aquest sigui

un sector industrial avançat i de prestigi, i que es presentarà al Parlament en el termini d'un any.

c) Crear l'Institut Tecnològic de la Nàutica, com a instrument de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per definir i desenrotllar la política industrial en aquest sector.

2.- El Parlament de les Illes Balears lamenta la inexistència d'un Consell econòmic i social de les Illes Balears, el qual ha de jugar un paper com a òrgan de participació en la presa de decisions polític-econòmic-socials, i insta el Govern de la Comunitat, en un termini de sis mesos, a presentar al Parlament el projecte de llei del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears.

3.- El Parlament de les Illes Balears valora negativament la inexistència d'un pla de desenvolupament regional, el qual hauria de definir els objectius de la política econòmica futura a les nostres illes, i insta el Govern de la Comunitat, en el termini de sis mesos, a presentar al Parlament el Pla de desenvolupament regional de les Illes Balears".

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Moll. Té la paraula el Sr. Valenciano.

EL SR. VALENCIANO I LÓPEZ:

Gràcies, Sr. President. Sres. i Srs. Diputats. En el passat debat que vam tenir la setmana passada, amb motiu de la interpel·lació que va presentar el nostre grup sobre política nàutica, van quedar de manifest uns quants punts que crec interessant remarcar i recordar. Primerament, que el sector nàutic a les nostres illes està vertebrat en dos entorns clarament diferenciats: Un sector format per un conjunt petit d'empreses que es dediquen fonamentalment al sector nàutic esportiu, un sector petit, i, per una altra banda, un altre sector més gros que es dedica a vaixells més grans, mercants, iots de luxe, el qual en aquests moments necessita d'una reconversió precisament per poder-se especialitzar i reconvertir-se, deixant la banda mercant i passant-se a la banda més esportiva, i en aquest sentit de foment d'aquest sector nàutic esportiu, nosaltres vam opinar que era un sector una mica estratègic per a la nostra economia.

En segon lloc, també volem remarcar que, tal com va dir el Conseller, si bé es ver que ens trobam en una economia de lliure mercat, també és cert que a vegades és necessari intervenir per poder incidir a fomentar els sectors que es considerin estratègics per a la nostra economia, cosa que vull recordar que aquest Govern ha fet en altres àrees.

En tercer lloc, també és important recordar que l'actuació de la nostra Comunitat Autònoma, pel que fa referència al sector industrial nàutic, fins ara ha estat bastant desdibuixada. És un sector que no ha format part del Pla de reindustrialització i les ajudes que ha rebut han estat molt pobres, molt petites per fomentar noves tecnologies, molt petites per fomentar més disseny i moda, molt petites per fomentar més formació, molt petites per fomentar una major normalització i una major homologació de productes.

Finalment, com a quart punt, creim que també s'ha de recordar que així com altres comunitats autònomes que tenen les

mateixes competències que nosaltres han intervengut amb decisió en aquest sector a través d'una normativa, a través de decrets i d'ordres, a través d'ajudes a formació o d'ajudes directes, fins ara la nostra Comunitat Autònoma, el nostre Govern, han viscut d'esquena a la problemàtica en la qual en aquests moments es troba immers el sector industrial nàutic, i és precisament per aquests motius que vam presentar la interpel·lació i precisament per aquests motius que avui presentem aquesta moció a debatre en aquest Parlament.

Si començam pels dos darrers punts de la moció, sembla que hauria de ser quasi bé innecessari recordar que encara no tenim un Consell Econòmic i Social, com també és important recordar que si s'hagués creat gaudiríem d'un organisme participatiu en el qual tendrien cabuda i lloc precisament aquestes qüestions i aquests debats. Pel que fa referència al Pla de desenvolupament regional, Srs Diputats, crec que amb el debat que hi va haver ahir en aquesta Cambra tothom té ben clar que aquest Pla de desenvolupament regional mai no s'ha presentat oficialment en aquest Parlament; mai no hem pogut discutir aquest pla ni l'estratègia econòmica futura d'interès per a la nostra Comunitat Autònoma.

És en aquest sentit que el nostre grup demanava que en un termini de 6 mesos es presentàs a aquest plenari. Després d'escoltar el que va dir ahir el Conseller d'Economia, aquest termini de 6 mesos hauria de ser realment de 6 dies, perquè si el tenen fet ja l'haurien de dur ràpidament aquí. Fins i tot jo m'atreveria a proposar una esmena transaccional a la mateixa moció perquè fossin 6 dies i no 6 mesos, perquè si està fet i diuen que tenen voluntat de dur-lo, ho facin immediatament i ja hauríem acabat aquesta qüestió.

Per tant, l'opinió del nostre grup parlamentari referent a la pregunta que plantejàvem a la interpel·lació - ¿Interessa realment a la nostra Comunitat Autònoma que existeixi un sector nàutic mínim que pugui donar suport al turisme nàutic i que, a més a més, ajudi a redistribuir la nostra economia? - era que efectivament és d'interès per a la nostra Comunitat, que és d'interès per la nostra economia mantenir, com a mínim, un petit sector nàutic i que aquest petit sector no desapareixi, perquè, com vostès sabem i moltes vegades hem parlat aquí, primerament el sector nàutic que volem que es desenvolupi aquí és un sector nàutic amb futur, un sector que possibilitarà diversificar el nostre turisme, que és un turisme, Srs Diputats, d'alt poder adquisitiu, un turisme que no depèn de mesures conjunturals de si canvia o no canvia la moneda i de com estigui la paritat. És un sector que no té aquests problemes; per tant, és un sector que interessa potenciar, perquè significarà donar una major sortida al nostre turisme, i, a més a més, Srs Diputats, a part de fomentar el turisme, evidentment també donarem suport a aquest sector secundari, el sector industrial, que realment està bastant necessitat d'aquestes ajudes.

Com vam exposar i com hem dit, el sector nàutic industrial està vertebrat en dues parts clarament diferenciades. Per tant, és lògic i coherent que les mesures que es demani que es duguin a terme per ajudar a aquest sector també hagin de ser dos tipus de mesures clarament diferenciades, una per a cada subsector. Pel que fa referència al subsector format per una única empresa, una empresa de drassanes mitjanes o petites que es diu Astilleros de Mallorca, ja vam dir clarament a la passada intervenció que el nostre grup no demanaria al Govern que es fes càrrec d'aquesta

empresa; jo vaig dir: "No els demanem que es facin càrrec d'aquesta empresa". Vam dir i repetim que creim que el Govern no ha de ser un cementeri d'empreses ni de pagesos, ni la seguretat social de les empreses de les Illes Balears. Ara bé, d'això a desentendre-nos totalment de la situació, realment hi ha un abisme; de no fer res a fer-ho absolutament tot, realment hi ha bastants de matisos, hi ha bastants de graus.

A més a més, ho hem de dir clarament, Srs Diputats: Entenem que si l'única funció que ha de tenir un Conseller d'Indústria ha de ser repartir subvencions i quan hi ha problemes en un sector concret, rentar-se les mans i dir que aquests problemes ja els solucionarà el mercat, es fa difícil d'entendre que es mantengui una Conselleria en aquest sentit; crec que per açò bastaria un simple funcionari que apuntàs l'empresa i digués: Amb quin criteri hem de repartir? Amb aquest. Ho repartim i ja està. Creim que no ha de ser així, que hi ha unes altres funcions, i aquesta moció també va en aquest sentit.

Per tant, Srs Diputats, pel que fa referència a l'empresa Astilleros de Mallorca, només es tracta que el Govern de la Comunitat Autònoma s'assegui amb les parts afectades de l'empresa, amb el comitè d'empresa i amb el consell de direcció, que és el que demana la moció. Que s'asseguin i estudiïn la possibilitat de continuació que té aquesta empresa. Per què s'han d'asseure? Ho tornaré a repetir, Srs Diputats: Perquè és un sector estratègic que interessa a la nostra economia que es mantengui. No és d'interès que es mantengui una empresa que es diu Astilleros o una altra cosa, és un sector que ens interessa que es mantengui, i per açò interessa al Govern de la Comunitat asseure's amb aquestes parts a veure si troben una sortida o una solució.

Pel que fa referència a l'altre subsector, ¿quines mesures podem prendre per donar una major ajuda, un major suport a aquest conjunt d'empreses petites que formen el sector nàutic? Al nostre entendre, es podrien prendre dos tipus de mesures. Primerament, donar-les suport tal com s'ha fet amb altres sectors industrials. El Conseller, en la passada intervenció de la interpel·lació, no va poder desmentir les xifres que va donar aquest grup parlamentari referents a les ajudes que havien anat a aquest sector. Per què no les va poder desmentir? Perquè són les xifres que ha donat el mateix Govern com a resposta per escrit a aquest Diputat; les ha donades el Govern i, a més a més, són certes. Durant els anys 1989-90, ajudes per a inversions en noves tecnologies al subsector industrial nàutic: 0 pessetes. Durant els anys 1989-90, ajudes per a inversions en disseny i moda: 10.480.000 pessetes. Ajudes per a inversions en normalització i homologació de productes: 0 pessetes, i en formació, 540.000. En dos anys, Srs Diputats, un total d'11.020.000 pessetes. Però, clar, hem de tenir un compte que l'any 1989, entre capítols VI i VII hi havia 701 milions i l'any 1990, 803; en total, 1.504. Parlam de bastant menys d'1%, eh? Jo crec que hauríem de començar a fer números i veure com funciona.

Introduïrem una mica els elements que vam dir ahir: Vostès, senyors del Govern, els agradi o no, no han donat suport a aquest sector, i no han donat suport al sector industrial, tal com van prometre que farien. Quan es va fer el Pla de reindustrialització, es va dir que s'invertirien 2.500 milions, no de Madrid, de la Comunitat Autònoma, d'aquí van dir que els invertirien, i d'aquests 2.000 milions, quants n'han invertit?

Menys de 800, menys de 800, menys d'una tercera part del que varen dir que farien, de manera que ara no poden venir aquí amb romanços de si Madrid, de si Brussel·les o, si volen, que vénen de Pequín, no. És una qüestió claríssima: Vostès van dir que farien unes inversions i no ho han fet, i això és un element que ha incidit negativament en el sector industrial i, vulguin o no, en són parcialment responsables.

Per tant, Srs Diputats, si el sector nàutic va quedar fora del Pla de reindustrialització, és de justícia que de qualque manera el Govern es preocupi per aquest sector i elabori un programa sectorial de reindustrialització d'aquest sector. Amb quin objectiu? Amb l'objectiu d'aconseguir que aquest sector sigui un sector industrial avançat, un sector industrial de prestigi, és a dir, un sector industrial amb futur, però així i tot això no és suficient pel següent motiu: Hem assenyalat que aquest sector nàutic és un sector petit format per un conjunt d'empreses petites i la problemàtica del tamany empresarial s'ha de tenir en compte. Per què? Perquè quan aquestes empreses han de realitzar estudis per fer inversions, quan han de fer anàlisis de cost-benefici, quan han d'analitzar moltes coses moltes coses els tractaments generalitzats que s'apliquen a les grans empreses no es poden aplicar a les empreses petites, cosa que fa que el cost augmenti d'una manera molt important.

Per tant, estam obligats a introduir un nou grau de flexibilitat en el model amb el qual fet feina fins ara i és en aquest sentit que hem de començar a valorar la idea que les empreses s'agrupin per a qüestions concretes, s'agrupin per a les qüestions concretes que els afectin, que adoptin models d'investigació col·lectius, de forma agrupada, i uns elements que compleixen, donen suport i poden dur endavant aquests requisits són els instituts tecnològics, que ja n'hi ha que funcionen a les Illes Balears. És precisament per açò que el nostre grup demana que es creï l'Institut Tecnològic de la Nàutica, com un organisme que doni suport i solució a les inquietuds d'aquest sector petit que per funcionar bé necessita, per tant, d'un moviment col·lectiu. En aquest sentit, Srs Diputats, demanam aquesta creació, pensant que també anirà en benefici directe del sector, i si va en benefici directe del sector, Srs. Diputats, anirà en benefici directe de la nostra economia. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr Diputat. A aquesta moció s'ha presentat una esmena, la núm. 2267, per part del Grup Parlamentari Mixt. Per defensar-la, té la paraula el Diputat Sr. Pascual i Amorós.

EL SR. PASCUAL I AMORÓS:

Sr. President. Sres. i Srs. Diputats. El títol de la interpel·lació i també de la moció subsegüent és sobre la crisi en la construcció nàutica a les Illes Balears, i clar, el sector nàutic no només està format per empreses productores, sinó que també s'han de vendre aquests productes del sector, les embarcacions que es produeixen. Per això es va crear la Fira Nàutica de les Illes Balears, pensant que aquí hi podria haver una fira nàutica de primera magnitud, d'ordre internacional em pareix, i amb els anys s'ha vist que això no és possible - almanco de moment - sinó que, pel contrari, aquesta fira durant els darrers anys ha sofert un retrocés. Aquest retrocés possiblement sigui degut, en part, a la crisi econòmica que hi ha en aquests moments a la nostra terra, però també és degut a altres factors.

Fa quinze dies, quan vàrem parlar de la interpel·lació, jo vaig dir - i ho repetesc ara des d'aquesta tribuna - que la Fira Nàutica es celebra a principis de setembre i això és una data que no és convenient. No és una idea meua, l'únic que jo vaig fer va ser recórrer la fira d'enguany i parlar amb bastants d'expositors. Naturalment hi havia diversitat d'opinions, però se'n podia treure una opinió diríem majoritària i era que pel setembre la gent no compra embarcacions perquè està cansada d'anar a la mar i psicològicament no pensa en un vaixell, sinó que quan vol comprar una embarcació és abans que arribi l'estiu. Per consegüent, hi havia un desig d'un canvi de data de celebració d'aquesta fira; per a uns convenia que fos més tard, el mes d'abril, i per a uns altres, el mes de febrer.

M'explicaré: Als qui han de fabricar els interessa tenir temps de fabricar per lliurar el producte per tal que es pugui tirar a la mar abans dels mesos de juny i juliol, que són els mesos bons per a la navegació. Per tant, aquests volien febrer i març, i per als qui han de vendre, si tenen el producte, com més ens acostam a les dates d'utilitzar-lo més ganes té l'hipotètic o possible comprador de fer una operació. Aleshores també n'hi haver que suggeriren que seria un moment molt indicat per fer la fira nàutica quan hi ha molta gent aquí, que és quan se celebren les regates del trofeu Princesa Sofia, que si no vaig malament se solen celebrar per setmana santa, a vegades el mes de març i a vegades el mes d'abril.

Segons quins anys potser que aquesta data ja sigui massa tard, i a posta aquesta esmena d'addició ho deixa obert; és una esmena oberta, en primer lloc perquè pot ser que ara el sector no coincideixi amb la impressió que jo vaig treure. Jo crec que no, jo crec que és cert que el sector vol un canvi de dates, però el que diu és que el Parlament de les Illes Balears insti el Govern que, una vegada fetes les consultes amb les empreses il·lenques i en cas de confirmar el seu assentiment, es canviï la data, si és possible quan se celebri la regata Princesa Sofia i, si no es possible perquè no hi hagi acord, pels mesos de febrer o març, que semblen els més indicats per fer la fira, des del punt de vista de vendre embarcacions, i això és tot.

Respecte de la moció del Grup Parlamentari SOCIALISTA, jo volia fer unes quantes consideracions. En primer lloc, quant a "elaborar un pla de viabilitat de l'empresa Astilleros de Mallorca, per possibilitar la continuació de l'activitat de construcció de vaixells a les nostres illes", jo voldria dir: Primer, el sector nàutic ha de ser un sector preferit per aquesta Comunitat; punt número 2, nosaltres ens trobam en una economia de mercat. No només tenen problemes les drassanes d'aquí, també en tenen les de Barcelona i pertot, o sigui que hi ha problemes que no són només nostres, sinó generals. És possible que una vegada fet l'estudi, aquesta pla de viabilitat, no sabem què ens dirà. Nosaltres estam d'acord que es faci un pla de viabilitat, però també estam d'acord que ens trobam dins una economia de mercat i que no es poden ajudar totes les empreses que facin suspensió de pagaments, per exemple. Per tant, votarem que sí, per bé que amb el però que no vol dir nosaltres diguem que el Govern hagi d'amollar doblers a Astilleros de Mallorca, però també ho hauríem de fer a un altre lloc per salvar una situació de fallida.

Programa sectorial de reindustrialització del sector nàutic. Ens pareix bé, no tenim cap objecció. Institut Tecnològic de la Nàutica. Els diran que no, entre altres coses perquè ja varen dir

que no a l'Institut de l'Energia, per exemple. Així i tot, jo entenc que si es dimensiona un Institut Tecnològic de la Nàutica petit, amb una persona o dues - les que facin falta, però poques - jo crec que el fet de tenir aquest institut pot ser positiu per a les Illes Balears si en el futur volem tenir un sector nàutic vigorós i de punta.

Respecte dels punts 2 i 3, Consell Econòmic i Social, ja no sé que té a veure amb el tema nàutic, naturalment té a veure amb tot, i respecte també del Pla de desenvolupament regional he de dir, en primer lloc, que supòs que el Grup Parlamentari SOCIALISTA deu saber que si començam per dir "el Parlament de les Illes Balears lamenta la inexistència d'un Consell Econòmic i Social", la majoria dirà automàticament que no a aquest punt. Vostès han fet aquesta proposició i per tant jo no els ha de dir el que han de fer; el que passa és que jo els faria una reflexió en el sentit que si veuen que la majoria ha de dir que sí a la segona part del punt 2, que diu "el Parlament de les Illes Balears insta el Govern de la Comunitat que en un termini de 6 mesos presenti al Parlament el Projecte de Llei del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears", si han d'aprovar això jo els demanaria que retirin la primer part de lamentar totes aquestes coses, perquè seria una llàstima que per un tema de redacció i de dir que lamentam una cosa en contra de la majoria d'aquest Parlament, no s'aprovàs el que realment ens interessa, que és que aquí es dugui el Projecte de Llei del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears.

El mateix he de dir respecte del punt 3: "El Parlament de les Illes Balears valora negativament la inexistència d'un Pla de desenvolupament regional". Jo aquí encara no m'he aclarit; tal vegada el Sr. Conseller, que avui horabaixa m'ha contestat amb respostes molt curtes i també a la comissió d'avui matí ha respost taxativament que no, ens dirà si el Pla de desenvolupament regional ha entrat o no al Parlament, perquè jo ahir no ho vaig aclarir. Al final, ahir no vàrem saber si el Pla de desenvolupament regional - el PDR, com deiem - ha entrat o no ha entrat en aquest Parlament. Per consegüent, jo ignor aquest extrem; si ha entrat, crec que sobra, i si no ha entrat, em pareix molt bé que es demani que en sis mesos es presenti en aquest Parlament, i per tant també votaríem que sí.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Pascual. Passam al torn dels grups que no ha presentat esmenes. Pel Grup Parlamentari PSM-EEM, té la paraula el Sr. Serra i Busquets.

EL SR. SERRA I BUSQUETS:

Gràcies, Sr. President. Sres. i Srs. Diputats.

El Grup PSM-EEM volem fixar una posició, però ens agradaria sistematitzar-la i saber un poc cap on duim el debat i que és allò que més ens preocupa. Òbviament, ho hem plantejat moltes vegades, al nostre grup parlamentari nacionalista i d'esquerres ens pareix evident que hi hauria d'haver el Consell Econòmic i Social. Hem presentat iniciatives en aquest respecte i molts de pics hem debatut la conveniència d'un pla de desenvolupament regional fet des d'una perspectiva àmplia i consensuada. Això és evident, són dos punts que el grup del PSOE dur aquí, val, però nosaltres creim que allò que avui ens ha de preocupar i ens preocupa és el problema d'Astilleros de Mallorca.

Per tant, no farem volar cap colom en la nostra intervenció, sinó que cercarem que aquest Parlament aprovi per unanimitat un pla de viabilitat per a Astilleros de Mallorca; això és el que preocupa al nostre Grup prioritàriament. Ens ha paregut enginyosa l'esmena del Grup Mixt defensada pel Sr. Pascual; és clar que el que presenta el Sr. Pascual és racionalitat pura i li donarem suport quant a la fira nàutica. És evident que si avui el PSOE vol mantenir el que ha comentat el Sr. Pascual del Consell Econòmic i Social i del PDR, el Pla de desenvolupament regional, també li donarem suport perquè és ben ver i ho hem dit cent vegades, vostès i nosaltres, però anem a discutir el tema del sector nàutic, anem a discutir el tema Astilleros de Mallorca.

Crear un Institut Tecnològic de la Nàutica. Nosaltres ens demanaríem el cost, perquè realment dins el pressupost d'aquesta Comunitat estaria bé aquest Institut Tecnològic de la Nàutica, però hem de saber qué val, perquè podria ser un pou sense fons, com altres coses que es creen i, per tant, ens continuarien despistant.

Un programa sectorial de reindustrialització del sector nàutic? Bé, coherent, correcte, però anem a cercar el compromís i quasi quasi, Sr. Valenciano, li demanaríem que si el Govern es volgués aferrar només al tema de la viabilitat dels Astilleros de Mallorca, avui ens conformem amb aquesta qüestió, ja que crec que aquest és el tema que hem de discutir. Què entén el PSM-EEM? Entén que el conseller de Treball, el Conseller d'Indústria, el comitè d'empresa, la direcció de l'empresa i l'Administració del Govern de l'Estat a Balears, que té un pressupost per a l'any que ve de més de 260.000 milions per a Balears, cal recordar-ho, agafin el projecte de viabilitat, que pràcticament ja existeix, que pràcticament ja està fet, perquè els problemes dels Astilleros de Mallorca no són d'ara, són de fa molts d'anys, es posin d'acord quant als mínims de viabilitat i posin unes partides pressupostàries mínimes en els pressuposts del 1992, que començarem a tramitar en aquesta Cambra a partir de passat demà, i en el pressupost de l'Estat, que aquests dies encara es discuteix a Madrid i pel que afecta a Balears, insistesc, hi ha quasi 270.000 milions de pessetes per gastar, i, per tant, es posi en marxa el pla de viabilitat concret dels Astilleros de Mallorca. Això és la nostra proposta.

Per tant, el que nosaltres demanam és que se substitueixi el punt 1.a) o tot el punt 1, per un text que seria: "Les Conselleries de Treball i d'Indústria del Govern de les Illes Balears, conjuntament amb el comitè d'empresa i la direcció de l'empresa, així com amb els representants de l'Administració de l'Estat a les Illes Balears, elaboraran urgentment un pla de viabilitat de l'empresa Astilleros de Mallorca, per tal de possibilitar la continuació de l'empresa. El Govern de l'Estat i el Govern de les Illes Balears inclouran partides econòmiques en els pressuposts del 1992 per tal d'ajudar a posar en marxa el pla de viabilitat".

Aquesta proposta és bastant diferent del seu punt 1.a), Sr. Valenciano, perquè vostè diu que el comitè d'empresa i la seva direcció elaborin amb el Govern de Balears aquest pla de viabilitat, que llavors l'han de negociar amb l'Administració Central. No ens val; l'Administració Central es banya o no es banya des del principi. El Govern de Balears té un pressupost molt més petit que el de l'Estat de Balears; si es vol que Astilleros de Mallorca tenguin viabilitat s'han de treure doblers

de les dues bandes, tal vegada proporcionalment més del pressupost de l'Estat que del pressupost de Balears, però hi ha d'haver una corresponsabilitat comitè d'empresa -empresa-Govern de Balears i Govern de l'Estat.

Per tant, aquesta és la nostra posició concreta i nosaltres avui, a part que donam suport a tots els punts, tant al del Grup Mixt com al seu, la veritat és que ens agradaria treure, si és possible, la viabilitat dels Astilleros de Mallorca, perquè creim que és viable i que fa molts d'anys que existeix el problema. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Pel Grup Parlamentari PARTIT POPULAR-UNIO MALLORQUINA, té la paraula el representant del Govern, el Conseller de Comerç i Indústria Sr. Triay.

EL SR. CONSELLER DE COMERÇ I INDÚSTRIA (Cristòfol Triay i Humbert):

Gràcies, Sr. President. Sres. i Srs. Diputats.

Per fixar un poc la postura del Govern sobre aquest tema i dir inicialment que no entraré en els temes del Consell Econòmic i Social, del Pla de desenvolupament regional, etc., perquè entenc que aquest punt de la interpel·lació i la subsegüent moció no entra de ple en el tema nàutic en concret.

Jo crec, Sr. Valenciano, que el seu grup ha equivocat una vegada més la petició concreta al demandant. Crec que no ha de ser aquest Govern que ha de veure la petició concreta d'aquesta moció, sinó que ha d'anar via Ministeri d'Indústria, entre altres coses perquè ja existeix un pla de viabilitat fet per aquesta empresa Astilleros Mallorca, que ja s'ha presentat al Ministeri. És un pla de data de setembre d'enguany i que bàsicament discrepa del que vostès demanen en la seva moció. Aquest pla de viabilitat, que s'ha presentat al Ministeri d'Indústria a través de PIMAR, que és Petits i mitjans "astilleros" en reconversió, i de la gerència del sector naval, té una base concreta que és la de no voler fabricar nous vaixells a partir d'ara. Açò ho diu aquest pla de viabilitat, perquè entenen que el seu futur són les reparacions i entenem - i crec que en açò li donarem suport que és la l'única manera viable de poder reconvertir aquestes drassanes.

Astilleros Mallorca, que passa per greus dificultats econòmiques - suspensions de pagaments del 1986, una del 1990 i un dèficit acumulat de més de 1.000 milions de pessetes -, té un planejament i un pla que s'ha de discutir a Madrid i no aquí. Per tant, a vostès sempre els és molt fàcil dirigir-se a aquesta Cambra quan són temes específics i concrets d'un sector en reconversió que no agafa únicament les Balears, sinó totes les petites i mitjanes drassanes de la península.

Aquest pla, que consta de 24 pàgines, a la final, com a punts bàsics i concrets, demana: Renúncia dels Astilleros Mallorca a la seva presència en els mercats de noves construccions; aportació d'unes ajudes concretes per poder procedir d'una forma no traumàtica a una reducció de plantilles, actualment de 95 persones, fins a un total d'unes 60, i reequilibrar la seva estructura patrimonial, posant la part empresarial una quantitat important, passant dels 40 milions de pessetes que té en aquests moments de capital social a 130. Per tant, nosaltres creim que aquest Govern ha de donar suport a aquest pla de viabilitat que

s'ha presentat; creim que és una cosa que sobrepassa les funcions d'aquesta Comunitat Autònoma, perquè s'emmarca en un pla concret de reestructuració del Ministeri d'Indústria, i estam disposats, com feim en altres sectors, a col·laborar amb els tipus d'ajudes que es fan als altres sectors i que vostè coneix molt bé, amb tots els decrets aprovats aquests quatre darrers anys, que poden ser de millora d'organització industrial, de projecte de disseny, de projecte de modernització, investigació i desenvolupament tecnològic, subvenció de tipus d'interès, estudis de promoció comercial, etc., etc., etc.

Per tant, la nostra postura davant aquesta moció i també la del grup que dona suport al Govern és que aquest Govern no té res a dir quant al primer punt; creim que li hem de donar suport i que vostès tal vegada poder fer quelcom des d'aquí perquè a Madrid vagi endavant aquest pla de viabilitat que s'ha presentat. Per la nostra part, nosaltres estam disposats a qualificar aquest sector com a preferent d'accés als programes de la Conselleria, com he dit, per a promoció, modernització, formació professional - que és un tema important sobre el qualles Conselleries de Treball i d'Hisenda poden prendre mesures importants - i promoció en disseny i col·laboració amb aquesta empresa.

En principi la nostra postura és aquesta i, quant al tema general del sector, dir que no és veritat que hagi estat un sector menyspreat, sinó que la Conselleria ha rebut i ha acceptat les propostes que han vingut, hagin vingut dels sectors que hagin vingut. Una cosa és que hi hagi hagut o no peticions i l'altra que s'hagin o no s'hagin concedit. Per tant, la disponibilitat de la Conselleria continuarà essent la mateixa, sigui amb aquest subsector o amb un altre. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Conseller. Té la paraula el Sr. Valenciano.

EL SR. VALENCIANO LÓPEZ:

Gràcies, Sr. President. Bé, Sr. Conseller, és una moció que té diversos punts i jo entenc que vostè digui que els dos darrers no fan referència al sector nàutic. Després, quan fixi la posició respecte dels altres grups ja ho explicaré; ara ens fixarem en el que diu el Conseller.

El Conseller diu que hi ha un pla de viabilitat. Efectivament hi un pla de viabilitat del mes de setembre, però abans d'aquest pla de viabilitat del mes de setembre també hi ha havia una discrepància, que supòs que també vostè coneix, però no s'ha de dir la meitat de les coses, s'han de dir senceres: hi ha havia una discrepància entre el comitè d'empresa i aquest pla de viabilitat al qual vostè ara ha fet referència i en aquests moments podríem dir que es troba en via morta, perquè en certa mesura s'ha arribant a un acord sobre aquestes discrepàncies, o sigui que podríem dir que aquest pla de viabilitat està bastant superat.

Que és un problema de l'Administració Central. L'Administració Central ha invertit en la primera reconversió d'aquesta empresa 800 milions de pessetes, 800 milions de pessetes, i n'invertirà en la segona, però el problema no és aquest, perquè vostè ho ha dit, però només ha dit la meitat. Per què interessa reconvertir aquesta empresa o una altra, es digui el que es digui, que sigui aquí? Perquè volem que deixi de fer feina en vaixells mercants

i es dediqui més al tema esportiu, que és el tema d'interès estratègic per a la Comunitat Autònoma. El tema d'interès estratègic per a la Comunitat Autònoma no és que facin petrolers ni vaixells mercants ni vaixells grossos de passatgers, és un altre. Per tant, ens interessa reconvertir aquesta empresa concretament en aquesta qüestió.

Jo li donaré xifres, Sr. Conseller, perquè, com he dit, les coses s'han de completar. Li llegiré el pla de viabilitat: "Els estudis realitzats per determinar la plantilla idònia d'aquesta empresa d'operaris - tradueix; no li puc dir la pàgina perquè no està paginat - "para alcanzar una facturación en torno a los 750 millones". Vostè sap quina ha estat la facturació de reparació d'aquesta empresa durant els darrers anys? No arriba a aquests 700 milions, jo li diré: L'any 1988, 498; l'any 1989, 480; l'any 1990, 662, va pujar una mica, però enguany les previsions eren de 428 i no saben si els podran complir, és a dir, que si només es dediquen a reparacions del que vostè diu, és insuficient per mantenir aquesta empresa, han de construir nous vaixells, han de construir nous iots de luxe. Per què? Perquè és d'interès per a la nostra Comunitat.

Jo em congratulo que vostès donin suport a aquest pla de viabilitat i supòs que ho fan perquè és un tema que interessa a la Comunitat Autònoma, no perquè sigui competència d'un o d'un altre. Per què no han d'ajudar el sector nàutic si vostès ajuden els sectors del calçat, de bijuteria, de la fusta i el moble, de les indústries de serveis, d'artesanía, de ceràmica i vidre? Per què no han de donar també suport a aquest sector, hi hagi o no competències? Se donen suport als altres sectors, crec que també n'han de donar a aquest i dic el motiu ben concret: Perquè és un sector d'interès estratègic per a la nostra Comunitat. No només és un sector industrial, també té aspectes relacionats amb el turisme que ens interessin. Té una doble vessant i, en canvi, molts d'altres sectors només en tenen una.

No fa referència al programa de reindustrialització d'aquest sector. Creim que és un programa important, que ha mancat i que s'hauria de dur a terme. Els instituts tecnològics, Sr. Conseller, vostè que és de Menorca i allà n'hi ha que funcionen, sap que són una eina important, perquè el teixit empresarial d'aquest sector, el teixit d'aquestes empreses és petit. Per tant, tenen una competitivitat difícil, han d'anar cap a models col·lectius i un model col·lectiu que funciona són els instituts tecnològics. Precisament perquè és un sector d'interès estratègic per a la nostra Comunitat, nosaltres creim que s'ha d'intervenir positivament i s'han de fer coses. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Valenciano. Vol tancar la qüestió incidental, el Sr. Conseller?

EL SR. CONSELLER DE COMERÇ I INDÚSTRIA (Cristòfol Triay i Humbert):

Gràcies, Sr. President. Únicament per precisar, Sr. Valenciano, que nosaltres no hem dir des d'aquí a aquesta societat anònima què ha de fer. Si aquesta societat anònima diu en el seu pla de viabilitat presentat a Madrid que per a la seva reconversió creu convenient jugar únicament i exclusivament en el tema de les reparacions, em sembla que no ha de ser aquesta cambra ni aquest govern els que li diguin què ha de fer.

Per tant, nosaltres donam suport a aquest pla de viabilitat presentat a Madrid i vostè no m'ha desmentit, perquè no ho ha desmentit, a veure si havia de ser o no el Ministeri qui ho havia d'aclarir. Nosaltres entenem que ho ha d'aclarir el Ministeri de Madrid i per la nostra part, com a Govern, he dit i torn a repetir que estam oberts a la col·laboració amb aquest i altres sectors, jo no li he dit que no hi estiguéssim amb aquest sector. Per tant, la disponibilitat de la Conselleria serà la que hi haguéssim fins ara: Que a mesura que s'han rebut peticions concretes - que n'hi ha hagut d'altres drassanes més petites - s'ha col·laborat com també es col·laborarà amb aquesta, perquè entenem que tenim vies per poder-les donar suport, però a aquest tema concret crec que l'hi hem donat suport vostès i nosaltres, perquè únicament amb el suport d'aquí i el del Govern central es podrà resoldre el greu problema d'aquesta empresa, però, perdoni; crec que no som nosaltres que li hem de dir què ha de fer. Si ells ho presenten així en aquest pla de viabilitat, crec que és això que hem de donar suport. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Pel Grup Parlamentari PARTIT POPULAR-UNIÓ MALLORQUINA, té la paraula el Diputat Sr. Pons i Villalonga.

EL SR. PONS I VILLALONGA:

Moltes gràcies, Sr. President. Sres. Diputades, Srs. Diputats.

La setmana passada vaig fer la primera intervenció en aquest Parlament des de l'escó. Vaig notar que el micro borinava una mica i per això aquesta segona vegada he preferit aquests, que són fixos, a veure si es porten millor.

El Grup Parlamentari PP-UM entenem que la postura i l'explicació que ha donat el nostre Conseller ha estat concisa i coherent. Per tant, ja tenint ahir coneixement de la seva postura, el nostre grup ha presentat aquest matí una proposició no de llei que ja vindrà a aquest Parlament més endavant, lògicament, demanant, com ha dit el nostre Conseller, el suport al pla de viabilitat dels Astilleros Mallorca al Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme, perquè a través de la Direcció General d'Indústries sidero-metalúrgiques i navals doni suport a aquest pla de viabilitat.

A més, aquesta proposició no de llei conté un segon punt amb el qual donam una preferència a aquest sector perquè es pugui agafar als incentius que el Govern d'aquesta Comunitat té per a empreses, com evidentment ja ha mencionat el nostre Conseller, sobre promoció comercial i assistència a fires, modernització tecnològica, formació professional i promoció de disseny. Són els incentius normals i corrents que el Sr. Valenciano ha exposat aquí que es donen comunament en un altre sentit a tot tipus de sectors, però efectivament es donen sempre que ho sol·licitin i els doni suport una acció concreta.

Per tant, la moció que ha presentat el Grup SOCIALISTA amb una proposta d'acord quant a diferents punts per a nosaltres inviàbles - per això hem reconvertit el que hem cregut convenient en la proposició no de llei - i, per tant, no donarem suport a la moció. Igualment, quant a l'esmena que ha presentat el Grup Mixt, entenem que seran altres encarregats els qui

decidiran si la Fira nàutica s'ha de fer en una època o en una altra.

Aquí podríem acabar la nostra intervenció, però pensam que es bo que parlem una mica més d'aquesta crisi que en aquest moment va referida a la indústria nàutica, però que és una crisi generalitzada en tots els sectors, tots els quals intenten fer reconversions i accions a fi de salvar-se d'aquesta política que tenim del Govern, que per controlar l'IPC l'empreses es queden en unes situacions realment difícils, unes més que les altres, evidentment, però entenem que efectivament el Govern veu - i per açò no discutim aquí si la política econòmica és bona o dolenta, és tal com és - però, lògicament, veim que l'any 1993, amb l'entrada en vigor de l'Acta Única Europea, és prop i ja tindrem un mercat sense fronteres dintre de la Comunitat Europea.

Aquest mercat tindrà un potencial de 340.000 milions de persones, amb un poder adquisitiu sensiblement superior a l'espanyol i format per unes nacions d'un nivell d'industrialització més alt que el nostre. Això, evidentment, preocupa tothom: el Govern de la nació, aquest Govern de la Comunitat i, lògicament, també la CEOE. El mes de setembre la CEOE va fer unes declaracions de les quals només repassaré el títols només per deixar constància del fet que aquest problema és evidentment general. Analitza, lògicament, el pressupost de l'Estat de l'any 1992 i diu que encara no corregeix els desequilibris de la Comunitat; fa un resum de l'entorn internacional i de les seves repercussions dins Espanya, dient que l'economia té un intervencionisme excessiu de l'Estat, una excessiva orientació vers la despesa pública - el pressupost - en detriment d'inversió pública i privada. Tot açò fa que arribem a unes situacions que realment són difícils per a les empreses i les fa anar amb una falta de competitivitat. S'estanca la inversió, lògicament, i es paralitza la creació d'ocupació.

Nosaltres voldríem acabar amb l'exemple de SEBIME de Menorca, que és una associació que fa un mes van a anar a Atenes amb els seus mostraris, que a principis d'aquest mes de novembre eren Barcelona i fan un pla de comercialització i distribució dels seus productes que comprèn 12 representacions per al 'any 1992, dintre d'Europa.

Uns sectors són més efectius que uns altres; tal vegada aquest n'és un i es mou amb molta facilitat, entén que els canvis que s'han produït són molt ràpids i, a més, d'haver tingut un canvi en tecnologia, en la seva fabricació, donant més qualitat i disseny, i també fent formació professional, per la qual cosa s'han agafat a plans d'aquí, de la Comunitat, i han tingut algun incentiu. No ha estat per altra cosa, no és que la Comunitat doni doblers a tort i a dret, i ara estan precisament amb aquest pla de comercialització que representa 12 representacions dins Europa i suposa pràcticament dur la fàbrica a coll tot l'any, i és que, si no ho fan així, estan pràcticament llestos, perquè actualment, Espanya, tot i essent la pionera de la bijuteria, entra bijuteria asiàtica.

Alguns diuen que és des de l'entrada d'Anglaterra al Mercat Comú, que les seves antigues colònies tenen aquesta possibilitat d'enviar bijuteria asiàtica a Espanya; uns altres diuen que és perquè s'han fet visites d'alts mandataris del Govern espanyol a països de l'Est, però, sigui pel sigui, si ells ara no es mouen i desenvolupen aquest pla, per al qual, lògicament també

demanaran un incentiu, resulta que el comerç i la indústria avui en dia són inviablès. Tal vegada la indústria nàutica no té aquesta possibilitat de moure's d'aquesta manera, però evidentment hauran d'inventar alguna cosa per tal de ser més competitiu i afrontar aquest problema que tenim de la crisi aquí, a Espanya. Moltes gràcies

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr Pons. Té la paraula el Sr. Valenciano per acceptar o rebutjar l'esmena i fixar la posició.

EL SR. VALENCIANO I LÓPEZ:

Sr. President. Sres. i Srs. Diputats.

La veritat és que quan escoltava el representant del Grup Popular em semblava que defensava una proposició no de llei que avui han presentat aquí i no la moció que debatem. No es preocupi que quan aquesta proposició no de llei es debati en aquest plenari ja fixarem la nostra posició, no parlàvem de SEBIME, en tot cas hauríem de parlar de ... , no de SEBIME.

Pel que fa referència al que deia que no hem de dir i que avalava les paraules del Conseller que no hem de dir el que ha de fer l'empresa, li tornaré a repetir que no és aquest el plantejament, el plantejament és que a nosaltres ens interessa objectivament que una empresa d'aquest tipus funcioni i continuï. Per tant, volem assegurar les parts implicades per veure si és possible arribar a aquest acord; després l'empresa farà el que voldrà, vostè no els podrà obligar a fer una cosa, evidentment que no. Per això demanam que s'asseguin i que facin un pla de viabilitat, vostè no els podrà obligar a fer res. Un pla de viabilitat que no és el pla que viabilitat presentat el mes de setembre, aquest pla està desfasat, el comitè d'empresa va respondre amb un altre document, ho han negociat, ja no és açò, açò ja són papers antics, és un altre cosa.

Evidentment, Sr. President, acceptarem l'esmena del Grup Parlamentari MIXT, perquè en certa manera efectivament completa aquesta moció. Per tant, no tenim cap inconvenient a acceptar-la, sinó més aviat el contrari. Pel que fa referència a les paraules que deia el Diputat Sr. Pascual del Grup Parlamentari MIXT, em sembla que quan he respost al Conseller hem fixat la qüestió. El sector que té problemes de reconversió és el de marina mercant, precisament per açò hi ha directives europees de reconversió que fan referència a Espanya i altres països, però d'aquest sector en concret. El que no té problemes i per açò és un sector de futur és el sector esportiu, i com que és un sector de futur volem que es faci aquesta reconversió perquè, a més a més de ser un sector de futur, també fomenta un turisme que a nosaltres ens interessa diversificar.

Per tant, és una moció amb un doble sentit. No anirem només a fomentar una indústria que té futur o a reconvertir una indústria que no en té gaire per una que en té, sinó que, a més a més, amb açò donam suport a un sector turístic d'un gran valor adquisitiu que ens interessa i que no depèn de fenòmens conjunturals, de la paritat de la moneda, etc., etc. No funciona amb aquests esquemes; per tant, és un sector que ens interessa.

Consell Econòmic i Social, Pla de desenvolupament regional. Evidentment, Srs. Diputats, els problemes no es poden resoldre

corrents, hem de tenir una visió global de les coses. Aquest problema s'hauria d'haver discutit globalment amb el Pla de desenvolupament regional i és en aquest sentit que nosaltres demanam al punt 2 o al 3, no ho record exactament, que es presenti aquest pla, no en sis mesos, com he dit abans, sinó que, si el Conseller ja el té fet, en sis dies n'hi hauria suficient.

Que lamentam que no hi sigui? És així, ja hauria d'haver vengut fa temps. Que el fet de lamentar-nos és un impediment perquè s'aprovi? No es preocupi, ho llevarem.

Nosaltres volem que es dugui aquí, que es discuteixi. Volem saber cap on hem d'anar, no volem anar resolent les coses dia a dia en funció de les urgències que vénen; al contrari, hem de planificar el nostre futur perquè és important. Per tant, si la paraula "lamentam" o una altra que vostè trobi inconvenient ha de ser un problema perquè no s'aprovi, no es preocupi, no hi ha cap inconvenient. Ara bé, hem de lamentar que no s'hagi dut aquí i que hagi estat impossible discutir globalment la política econòmica de futur que és d'interès per a la nostra Comunitat Autònoma, i això ho hem de dir.

L'Institut Tecnològic de la Nàutica. Quin serà el seu cost? Jo crec que serà com el d'altres instituts que funcionen en aquestes illes. Interessa o no interessa fomentar aquest sector? Si és un sector petit, format per empreses petites, individualment no podran afrontar el repte del futur; per tant interessa crear models col·lectius, i aquest ho és. La pregunta va en aquest sentit i no és preocupin que no és molt car.

Pressuposts generals de l'Estat, ja ho hem dit, Què ha invertit l'Estat en aquesta empresa? 800 milions de pessetes. Què invertirà en la segona reconversió? També hi invertirà. Si vostès no hi estan d'acord, facin esmenes i si consideren que és insuficient el que hi dedica l'Estat, presentin esmenes a través del Grup Parlamentari Esquerra Unida al Congrés de Diputats i reflecteixin la seva política allà.

Per tant, Srs. Diputats, jo crec que al primer punt, que siguin les Conselleries de Treball i d'Indústria, si és el Govern, el Govern determinarà quines Conselleries creu més oportú que intervenguin. Per tant, creim que ho ha de dir el Govern, no és el Parlament que li ha de dir: Ara que intervengui aquest Conseller o que intervengui un altre. Creim que el punt 1 és important, però també n'hi ha d'altres que ho són, perquè no només fan referència a una empresa. Aquest sector, ja ho hem dit, està format per dues parts: Una part que és una drassana important comparada amb les altres, però també n'hi ha una altra que no hem d'oblidar i a mi em sembla que en aquests moments en aquest Parlament només miram una cosa i deixam de banda l'altra branca que aguanta el sector, per dir-ho de qualque manera. Amb dues branques s'aguantarà; amb una, no ho sabem. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. Dins el torn de contrarèplica, té la paraula en primer lloc el Sr. Pascual i Amorós.

EL SR. PASCUAL I AMORÓS:

Sr. President. Sres. i Srs. Diputats.

Després d'haver sentit el Conseller i el Diputat del Grup PARTIT POPULAR-UNIÓ MALLORQUINA, el Sr. Pons, jo efectivament coincidesc amb vostè, Sr. Valenciano, que el fet que digui "el Parlament lamenta" o "el Parlament valora negativament" no influirà per res en la decisió final.

Dit això, entraré en la part que m'afecta com a presentant d'una esmena a la qual no he sentit que fes referència el Sr. Conseller i el Sr. Pons s'ha despatxat dient que eren uns altres que havien de demanar el canvi de data i no n'ha parlat més. Aquesta actitud em sona una mica a aplicació de majoria absoluta, sense entrar a analitzar massa a fons les iniciatives de l'oposició, o sigui: Senzillament hem de dir que no i ja està.

En primer lloc, jo volia dir que el qui posa la data de la celebració d'una fira em pareix que és IFEBAL, entitat que en certa manera depèn d'aquest Parlament. No sabem què és exactament, però té el Govern i té els consells insulars. O és que des d'aquest Parlament, a través de la Conselleria d'Indústria, no es pot promoure res? La meua esmena només anava a una cosa que en dret de política internacional es diria obrir consultes, no gaire més que a això: Obrir consultes, fer consultes, dir: Nosaltres creim això, què vos pareix? Iddò ni això han d'admetre, o sigui que la Conselleria d'Indústria no pugui obrir consultes per veure si convé o no canviar la data, senzillament jo trob que és no voler fer res i, si no fan res, la fira nàutica de l'any que ve serà molt pitjor que la d'enguany, perquè jo sé d'expositors d'aquí, dels principals proveïdors de vaixells, que l'any que ve hi posaran una tercera part de superfície de la que hi han posat enguany, i enguany ja n'hi han posat menys de la meitat de l'any passat, o sigui anam malament, vostès mateixos.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Pascual. Dins el torn de contrarèplica, té la paraula el Sr Serra.

EL SR SERRA I BUSQUETS:

Gràcies, Sr. President. En primer lloc, Sr. Conseller, no comprenem de cap manera com és possible que el Govern s'adhereixi només i sense més ni més a un pla de viabilitat d'una empresa. Nosaltres creim que el Govern hauria de tenir un poc de posició pròpia i de fet, fa una setmana, quan aquest tema es va discutir en aquesta Cambra, el Conseller no va fer referència a aquest pla de viabilitat. Per tant, ens pareix si més no formalment desencertat que el Govern només es manifesti aquí a favor d'aquest document que va ser lliurat a Madrid. Creim que seria absolutament necessari, si és que es vol anar a la viabilitat dels Astilleros de Mallorca, que el Govern intervengués en la recerca definitiva del pla de viabilitat amb el seu criteri, perquè ens consta creure que pugui ser únicament el d'aquest document. El que ha fet el Govern ens pareix una improvisació política.

Per altra banda, ens pareix que si volem actuar amb rapidesa i coherència en aquest tema, no hi ha més remei que intentar entrar en el raonament que nosaltres plantejàvem fa una estona. Nosaltres creim que són unes conselleries del Govern les que hi tenen molt a dir, i creim que han de ser la d'Indústria i la de Treball perquè el tema afecta uns treballadors, afecta una plantilla, afecta unes hipotètiques reduccions de les que es parla, i vostè, Sr. Conseller, ho ha dit: Que Treball té uns programes

en economia, de formació professional, de reciclatge, etc. Per tant, per aquí, tendríem una concordança clara amb vostès.

Per altra banda, ens pareix que el tema a és quatre bandes: empresa, comitè d'empresa (ja ho hem dit), Govern de Balears (ja ho hem dit), però també Govern de l'Estat, i en això convenim que el Govern de l'Estat té uns delegats a Balears, té un Delegat del Govern, uns delegats ministerials, uns tècnics, i ens fa la impressió que la taula s'hauria de formar a Palma i a la vegada amb aquestes quatre institucions: treballadors, empresa, Govern de Balears i Govern de l'Estat, amb un compromís a curt termini de començar a fixar amb concreció aquest pla de viabilitat.

Ens pareix que això seria realista. No es tracta, Sr. Valenciano, de com ho hem de fer, si al Congrés de Diputats, si al Senat, si amb un partit o amb un altre. No ens digui què hem de fer, ja que nosaltres no li ho deim a vostè; nosaltres som al Parlament de Balears i el problema que hi ha és a Mallorca, avui i ara. En conseqüència, tenim la impressió que si en aquests moments només feim el que vostès proposen, és posar una feina en marxa per llavors negociar amb l'Administració central. Aleshores, francament, ens fa la impressió que hem entrat en un procés bastant burocràtic i de saber que succeirà llavors. Per tant, nosaltres insistiríem en una fórmula de co-gestió aquí, a Balears.

Ara bé, també és cert el que ha dit el Sr. Pascual: Que pareix que el Govern no entra en cap anàlisi més que dir: Bé, ja ho veurem; que el Ministeri d'Indústria i que hi ha un pla de l'empresa i posteriorment ja ho aclarirem. També volem tornar a insistir en aquest punt. A nosaltres no ens val que el Grup PARTIT POPULAR-UNIÓ MALLORQUINA avui hagin presentat una proposició no de llei. Nosaltres creim, Sr. Pons, que aquesta proposició no de llei hauria d'haver estat una esmena a la moció que discutim avui; no importa discutir dins el mes de març o el mes d'abril, perquè llavors no es podrà discutir. Si el que han presentat vostès és el que vostè ha explicat, més o manco nosaltres ho hem entès i ens pareix correcte - la qüestió dels incentius, la del pla de viabilitat, etc. -, facin una esmena d'addició, d'afegit al que ha presentat el PSOE o de substitució, però aclarim el tema avui.

Ara ens fa la impressió d'una certa incoherència general: El PSOE que vol que es faci aquí una cosa i que després ho hem de negociar amb l'Administració central, quan al Ministeri d'Indústria ja hi ha un pla de viabilitat que a la vegada és obsolet, no ho entenem massa. Per una altra banda el Govern que s'adhereix: al tema de l'empresa sense cap actualització i, per una altra, vostès que diuen: Avui deim que no, però presentem una proposició no de llei, la discutirem el mes de març o el mes d'abril. Tal plegat ens queda molt coix.

Per altra banda, nosaltres insistim que si no hi ha manera d'arribar a una entesa - nosaltres creim que entre tots hi hauríem d'arribar perquè el problema existeix i creim que hi ha certes coses a fer, i concretes -, demanarem una votació separada dels tres primers punts perquè continuem sense veure gaire aquest Institut Tecnològic de la Nàutica. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Serra. Té la paraula el Sr. Pons i Villalonga.

EL SR. PONS I VILLALONGA:

Moltes gràcies, Sr. President. Molt breument, vull dir al Sr. Pascual que fa devers ...

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Pons, la contrarèplica és al Sr. Valenciano, no és al Sr. Pascual.

EL SR. PONS I VILLALONGA:

D'acord. Doncs no tenc res a dir, moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Diputat. Atès que s'ha acceptat una esmena, procedirem a la lectura del text de la moció tal com queda ara. El Sr. Moll té la paraula.

EL SR. SECRETARI SEGON:

"1.- El Parlament de les Illes Balears considera que el sector de la construcció naval i el sector nàutic en general han complert un paper important en la història i economia de les nostres illes. Avui, una part d'aquest sector es troba en greus dificultats. Pel fet de ser un sector amb moltes possibilitats de futur, per la nostra situació geogràfica, per la seva connexió amb els sectors de serveis i amb el món del turisme, el Parlament de les Illes Balears insta el Govern de la Comunitat a:

a) Elaborar un pla de viabilitat de l'empresa Astilleros de Mallorca conjuntament amb el comitè d'empresa i la seva direcció per possibilitar la continuació de l'activitat de construcció de vaixells a les nostres illes. La seva posada en funcionament serà negociada amb l'Administració central.

b) Elaborar un programa sectorial de reindustrialització del sector nàutic, l'objectiu del qual serà aconseguir que aquest sigui un sector industrial avançat i de prestigi, i que es presentarà al Parlament en el termini d'un any.

c) Crear l'Institut Tecnològic de la Nàutica com a instrument de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per definir i desenrotllar la política industrial en aquest sector.

2.- El Parlament de les Illes Balears lamenta la inexistència d'un Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, el qual ha de jugar un paper com a òrgan de participació en la presa de decisions polític-econòmic-socials i insta el Govern de la Comunitat, en un termini de sis mesos, a presentar al Parlament el Projecte de Ley del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears.

3.- El Parlament de les Illes Balears valora negativament la inexistència d'un pla de desenvolupament regional, el qual hauria de definir els objectius de la política econòmica futura a les nostres illes i insta el Govern de la Comunitat, en el termini de sis mesos, a presentar al Parlament el Pla de desenvolupament regional de les Illes Balears.

4.- El Parlament de les Illes Balears insta el Govern que una vegada fetes les consultes pertinents amb les empreses illenques

del sector nàutic i en cas de confirmar el seu assentiment, envii la data de celebració de la Fira Nàutica, de manera que en el futur se celebri al mateix temps que es disputa la regata Princesa Sofia, si és possible, o, en cas contrari, durant els mesos de febrer o març".

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Moll. Abans de procedir a la votació, demanaria al Sr. Serra que indicàs exactament com vol que es votin els punts.

EL SR. SERRA I BUSQUETS:

Gràcies, Sr. President. Ja que no s'ha acceptat la nostra proposta, nosaltres demanaríem que es votàs separatament el punt 1.c).

EL SR. PRESIDENT:

D'acord, idè. En primer lloc procedirem a votar a votar l'apartat 1.c) de la moció i llavors votarem la resta.

Sres. i Srs. Diputats que votin a favor d'apartat 1.c) de la moció presentada pel Grup SOCIALISTA, es volen posar drets, per favor? Gràcies, es poden asseure.

Sres. i Srs. Diputats que voten en contra, es volen posar drets, per favor? Gràcies, es poden asseure.

Sres. i Srs. Diputats que s'abstenen? Gràcies, es poden asseure.

El resultat de la votació ha estat: A favor, 22; en contra, 29; abstencions, 5. En conseqüència, queda rebutjat l'apartat 1.c) del text de la moció i passam a votar la part restant.

Sres. i Srs. Diputats que votin a favor, es volen posar drets, per favor? Gràcies, es poden asseure.

Sres. i Srs. Diputats que voten en contra? Gràcies, es poden asseure. j

Sres. i Srs. Diputats que s'abstenen?

El resultat de la votació ha estat el següent: A favor, 26; en contra, 29. En conseqüència queda rebutjada la totalitat de la moció presentada pel Grup Parlamentari SOCIALISTA núm. 2138.

II.2.-) MOCIÓ R.G.E. NÚM. 2173/91, PRESENTADA PEL GRUP PARLAMENTARI SOCIALISTA, RELATIVA AL PROGRAMA LEGISLATIU EN MATÈRIA DE CULTURA PER A LA LEGISLATURA 1991-95 (DERIVADA DE LA INTERPEL·LACIÓ R.G.E. NÚM. 1729/91).

EL SR. PRESIDENT:

Passam al punt següent de l'ordre del dia, que és la moció presentada també pel Grup Parlamentari SOCIALISTA, sobre programa legislatiu en matèria de cultura per a la Legislatura 1991-95. Pel Grup Parlamentari SOCIALISTA, té la paraula el Diputat Sr. Pons. Sí, Sr. Vidal.

EL SR. VIDAL I JUAN:

Crec que s'ha equivocat en el recompte; que són 27 en lloc de 26.

EL SR. PRESIDENT:

Té tota la raó, Sr. Vidal. Sr Moll, vol fer lectura del text de la moció.

EL SR. SECRETARI SEGON:

Sí, Sr President.

"El Parlament de les Illes Balears, acorda:

1.- El Govern de la Comunitat Autònoma elaborarà i presentarà el Parlament en ei termini de sis mesos els projectes de llei d'arxius, biblioteques i museus de les Illes Balears.

2.- Una vegada aprovades les lleis d'arxius, biblioteques i museus de les Illes Balears, es transferirà la gestió ordinària al consells insulars i el Govern presentarà davant la Comissió tècnica interinsular una proposició de llei d'atribució de competències als consells insulars de Mallorca, de Menorca i d'Eivissa i Formentera de la plena assumpció de les funcions executives i de gestió dels arxius, biblioteques y museus dels seus respectius territoris d'acord amb el que estableix l'article 39.6 de l'Estatut d'Autonomia".

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Moll. Té la paraula el Sr. Pons.

EL SR. PONS I PONS:

Sr. President. Sres. i Srs. Diputats.

Per a un Parlament, la màxima afirmació sobre una matèria que és competència exclusiva d'aquesta Comunitat Autònoma és, evidentment, regular-la per llei. Sobre aquestes matèries - arxius, biblioteques i museus - la Comunitat Autònoma, d'acord amb l'article 10.19 de l'Estatut d'Autonomia té competència plena i exclusiva sobre arxius, museus i biblioteques que no siguin de titularitat estatal. Sobre els de titularitat estatal, d'acord amb l'article 12.4, únicament té possibilitats de gestió. Per tant, la moció planteja entrar en unes actuacions sobre una àrea fonamental per al patrimoni cultural que fins ara no s'han produït.

Hi ha un buit legal sobre la matèria d'arxius, de biblioteques i de museus. Des de l'any 1983 no hi ha cap disposició legal emanada d'aquesta Comunitat Autònoma, cap llei aprovada per aquest Parlament que reguli aquestes matèries fonamentals. Moltes vegades ens queixam de falta de competències per poder actuar, però la veritat és que, analitzant aquesta àrea competencial, una vegada que tenim les competències, no es produeix cap actuació. No fa dos dies que tenim aquesta Comunitat Autònoma - es va crear l'any 1983 - i quasi 9 anys després continuam a nivell absolutament zero en matèria legislativa d'arxius, biblioteques i museus.

Aniré per parts. Les tres àrees no tenen exactament la mateixa problemàtica. Els arxius són un element fonamental de cara a la protecció del patrimoni històric de les Illes Balears, però precisament perquè aquesta Comunitat no forma un territori continu, sinó que és territori romput en illes desiguals i que hi ha tres consells insulars que poden assumir, d'acord amb l'article 39.6, competències executives i de gestió en aquestes àrees, és absolutament necessari articular un sistema d'arxius de les Illes Balears.

Hi ha precedents, això és evident. En el cas de Catalunya, per exemple, si volem veure la importància que té fer una llei d'arxius, trobarem la Llei 6/1985, de 26 d'abril, on s'estableix la importància que tenen els arxius per a Catalunya i fins i tot es diu que constitueixen un dels fonaments de la seva identitat nacional. Es defineix que s'entén exactament per arxiu, es defineixen els procediments importantíssims d'expurgació documental, s'estableix una previsió, en el cas de Catalunya, d'articulació en arxius comarcals – aquí s'hauria de parlar d'arxius insulars –; s'estableix un sistema, és una globalitat, un arxiu no és una cosa aïllada i, per tant, hi ha una voluntat d'actuació. La creació d'aquest marc legal d'arxius implica, en definitiva, l'anunci d'una política d'alta volada en aquesta matèria. A les Illes Balears no hi ha res comparable a això, perquè no hi ha realment política d'arxius.

En aquesta llei que he esmentat i al sistema d'arxius de Catalunya es regulen els arxius comarcals - ja he dit que els equivalents serien els insulars d'aquí - i fins i tot s'entra en els arxius privats, arxius privats que són importantíssims perquè les grans famílies d'aquestes illes han disposat dels seus arxius, no per interès històric, sinó perquè moltes vegades el fet de tenir ben conservat un determinat document, sobretot quan eren vigents els fideïcomisos, podria permetre resoldre la titularitat d'un gran patrimoni. S'estableixen obligacions d'arxius històrics, sobre els arxius privats i fins i tot es regula el comerç de documents, cosa realment importantíssima. Fixin-se en un detall: Tot això són les disposicions, però Catalunya també ha previst, i això també és molt important, un sistema de sancions que arriba fins a una quantia, que no és poca, de 50 milions de pessetes per als qui facin malbé els arxius catalans. De tot això, evidentment, no hi ha res aquí. Els catalans també regulaven el personal tècnic que ha d'atendre els arxius i prevenia que el Consell executiu de la Generalitat podia establir les reglamentacions pertinents de cara a completar la llei.

Jo crec que en matèria d'arxius ja ho he dit quasi tot en aquesta Cambra, però no hauria d'explicar res a la Sra. Consellera, tota vegada que la Sra. Consellera, a part de Consellera és una investigadora que ha fet una tesi doctoral que abasta del segle XIII fins al XVIII, per a la qual ha d'haver consultat lògicament els arxius, ha de saber llegir medieval, ha de saber paleografia i ha vist com es troben els documents. Evidentment, les tesis no es poden fer des de casa seva ni per correspondència, s'han de consultar les fonts documentals directes. Això, Sra. Consellera, vostè ho ha fet, ha fet la seva tesi i haurà comprovat que el nostre sistema arxivístic, l'estat dels documents, és precari. La Llei dels arxius pretén regular la conservació d'aquests documents i, per tant, és absolutament necessària.

En biblioteques passa exactament el mateix. Crec que també ens hauríem de remetre al cas de Catalunya, que ja es va avançar l'any, quan nosaltres ni tan sols encara no érem Comunitat

Autònoma, va definir el que eren les biblioteques, les va qualificar de privades, d'interès públic; va elaborar una inventari, va crear un sistema bibliotecari, un sistema d'inspecció, una reglamentació; va establir uns models racionals de determinades biblioteques en relació amb la població que les havien de consultar, va establir que en els pressuposts hi hauria partides no només per mantenir, sinó per crear noves biblioteques; va establir previsions de cara a la joventut i a la infantesa, perquè evidentment no consulten els mateixos llibres que les per ones adultes; va establir un servei de préstec, un personal tècnic i va crear un consell de biblioteques, entre altres figures legislatives.

Aquí no tenim absolutament res de res. Fins i tot tenim una aberració legal que jo voldria denunciar aquí com ho vaig fer oportunament en una comissió informativa de cultura i educació, dia 11 d'abril del 1990, al Consell Insular de Mallorca. Amb motiu del conveni Ministeri de Cultura-Comunitat Autònoma de les Illes Balears d'integració a la xarxa de biblioteques, es va produir una situació realment anòmala. Els consells insulars tenen de fet, però no de dret, una xarxa de biblioteques que atenen amb els seus fons, però en relació amb la legalitat això és una situació absolutament anòmala a la qual s'hauria de posar fi. Per què? Perquè per integrar-nos al Consell coordinador de biblioteques a nivell estatal, no hi podem entrar com a consells insulars, hi hem d'entrar com a Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Per tant, els qui tenen de fet les xarxes de biblioteques i les atenen, que són els consells insulars, no són interlocutors davant el Ministeri de Cultura. Personalment, dia 11 d'abril del 1990, jo ja ho vaig dir dins el Consell Insular de Mallorca, però convé que en prenguin nota perquè aquesta aberració és general a totes les Illes. Tots els presents, que eren de tots els grups polítics que integraven el Consell, varen donar l'assentiment que era necessari fer els contactes pertinents per assolir una real i efectiva transferència de competències en matèria de biblioteques, atès que de fet el Consell de Mallorca, en aquest cas, com els altres, gestiona directament la xarxa de biblioteques. Això és un dels moltíssims arguments que avalarien la urgència i la necessitat de posar fi a una situació pintoresca, il·legal i absolutament impresentable.

En matèria de museus, el mateix. Deixem Catalunya, però sense sortir de la corona d'Aragó, que després serà objecte de debat pel que fa al seu arxiu, anem a la Llei de museus d'Aragó, per exemple, la Llei 7/1986, de 5 de desembre. Definició de museu, etc. etc., creació de museus, sistemes de museus, previsions fins i tot d'expropiació per crear museus, classificació de museus, programa de necessitats de museus d'Aragó, comissió assessora de museus, quins són els fons que s'han de destinar als museus, previsions de béns mobles d'interès cultural que es poden integrar i les mesures per fer-ho als museus d'Aragó, els fons procedents de les excavacions, com han d'anar documentats els fons que hi ha haver als museus, etc., etc. Tot això són competències exclusives de la Comunitat Autònoma.

Concretament a Eivissa s'ha produït una situació, que després explicaré, que demostra l'absoluta necessitat de posar fi d'una vegada a la situació d'il·legalitat que també es viu en matèria de museu. Dia 4 de maig del 1988, ja vaig dir en aquest Parlament que el únic museu absolutament legal, d'acord amb la Llei de patrimoni de l'Estat i el Reglament de Museus, són avui, a les

Illes Balears, els museus de titularitat estatal. Per tant, els museus estatals es troben dins la llei i els altres en una situació d'il·legalitat, i el cas d'Eivissa crec que és una demostració claríssima de la urgència i la necessitat de posar fi a aquesta situació. Dia 3 de setembre del 1991 es varen reunir a la seu del Consell Insular d'Eivissa i Formentera el President del Consell, Sr. Antoni Marí Calbet i l'Honorable President de la Fundació de les Illes Balears, Sr. Gabriel Cañellas Fons, i varen manifestar, entre altres coses, que aquesta fundació havia adquirit la propietat de la casa denominada Can Ros, ubicada al Puig de Missa, de Santa Eulària d'Eivissa i que s'havia projectat la creació del Museu etnològic d'Eivissa.

Hi ha hagut un cert debat sobre aquesta matèria, en el qual no entraré perquè és una competència i un tema del Consell Insular d'Eivissa i Formentera, però els voldria fer observar una cosa en la qual tal vegada no varen caure ni el Sr. Gabriel Cañellas ni el Sr. Antoni Marí Calbet i és que el tema de creació d'un museu que no sigui de titularitat estatal, que són els que podem crear aquí, tant si és a Formentera, a Eivissa, a Mallorca o a Menorca, no és competència del Consell Insular, que encara no té cedida la gestió ni l'execució, sinó que és una competència exclusiva de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, competència que exerceix el Govern de les Illes Balears a través de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports, i d'aquest tema del Museu de Santa Eulària d'Eivissa, el museu de Can Ros, situat al Puig de Missa, museu etnològic d'Eivissa, què en sap, quina disposició, quina actuació, quin coneixement n'ha tengut la Conselleria de Cultura, Educació i Esports? Res de res de res. Tot això s'ha fet a espatlles d'una Conselleria, i jo crec que s'ha fet així perquè aquesta Conselleria s'ha desentès completament del tema d'una competència exclusiva seva. És natural, si el titular se'n desentén, evidentment hi ha accions paral·leles; si volen crear un museu a Eivissa no han d'esperar que la Sra. Consellera de Cultura es desperti perquè fa més de quatre anys que dorm en matèria legislativa.

Aquesta moció planteja que aquesta situació s'hauria d'acabar en sis mesos. Creim que és una moció absolutament raonable que posaria fi a una situació que ja no es pot sostenir molt més temps. L'exemple de Santa Eulària ha estat prou il·lustratiu. Moltes gràcies.

(L'Honorable Sr. Vice-president segon substitueix el Molt Honorable Sr. President en la direcció del debat).

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Pons. No hi ha cap esmena presentada; per tant, passam al torn de grups parlamentaris.

Grup parlamentaris que vulguin intervenir? Pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula el Sr. Vidal.

EL SR. VIDAL I JUAN:

Voldria demanar a la Presidència que si pogués intervenir en els torns de fixació de postures, renunciaria a aquest primer torn d'intervenció.

EL SR. PRESIDENT:

Bé, li donarem la paraula quan hagin intervingut els altres grups, quan s'hagi produït el debat de rèpliques i contrarèpliques. Moltes gràcies, Sr. Vidal. Pel Grup Parlamentari PSM-EEM, té la paraula el Sr. López i Casasnovas.

EL SR. LÓPEZ I CASASNOVAS:

Sr. President. Sres. i Srs. Diputats.

La moció que avui ens du el Grup SOCIALISTA és coherent amb l'exposició i el debat que van tenir en relació amb la interpel·lació. Proposa una qüestió que no és nova en aquest Parlament, que es legisli. No és nova en el sentit de les proposicions no de llei, però les proposicions de llei i els projectes de llei només tenen un antecedent, que és el Projecte de Llei de museus, que va ser objecte de debat i de presa en consideració, però que per motiu del final de legislatura va decaure.

Jo vull dir que el Grup SOCIALISTA, l'any 1988, si no m'equivoc, ja va presentar una moció relativa a política de museus i dia 19 de maig del 1988 s'aprovava un punt que deia: "El el primer període de sessions del 1989, el Govern de la Comunitat Autònoma presentarà el Parlament el Projecte de Llei de museus de les Illes Balears". Ho va fer més tard, ho va fer, però aquest inici de legislació va quedar i continua aparcat.

És evident que fer lleis no és cap garantia perquè es faci una operació racional. Hi ha lleis bones i hi ha lleis dolentes, hi ha lleis possibilistes i lleis de ple enfocament autonòmic, i nosaltres creim que, vista la pràctica d'altres comunitats autònomes, d'altres parlaments legislant sobre arxius, biblioteques i museus, hem de lamentar que les Illes Balears siguin el furgó de cua d'aquest tren legislatiu. Precisament arran de la sentència del Tribunal Constitucional en relació a la Ley del Patrimonio Histórico Español, la Generalitat de Catalunya anunciava la presentació d'un projecte de llei de patrimoni cultural i deia "per tancar precisament el cercle legislatiu i normatiu en relació al tema d'infraestructura cultural tradicional". Aquí, ni hem començat a fer el cercle: ja és ben hora, idò, que anem per feina.

Jo no m'estendré massa en aquesta intervenció perquè crec que és d'una lògica, d'una coherència total, i donarem suport al primer punt sense cap entrebanc. Teníem dubtes en relació amb la possibilitat de legislar sobre competències que no eren estrictament pròpies de la Comunitat Autònoma, sinó compartides amb l'Estat, amb el Govern Central, però a la vista de les legislacions ja existents, on precisament, per exemple en matèria de biblioteques, l'article 3 de la llei valenciana - podríem esmentar també la d'Aragó o qualsevol altre de l'article 143 - diu: "Les biblioteques de titularitat estatal, la gestió de les quals estigui encomanada o s'encomani a la Generalitat Valenciana, estan incloses en el sistema bibliotecari valencià i, per tant, són contemplades en el text legislatiu". Vista, idò, aquesta qüestió, ja no tenim cap entrebanc definitiu per donar suport a aquesta idea.

Al punt 2 també li donarem suport, però voldríem un cicle rodó, una mica millor. Potser el Sr. Pons no ha tengut temps de parlar-ne a bastament; tal vegada aquí hi ha un problema jurídic,

hi ha matèries que s'han transferit com a pròpies - matèria de promoció del llibre, matèria arxivística, matèria de creació de museus, que és competència exclusiva de la Comunitat Autònoma - però precisament en tot el que fa referència a les competències compartides o a les situacions en les quals només tenim encomanada la gestió de determinats equipaments - Biblioteca Pública de Maó, de Palma, Arxiu de Mallorca - hi ha una sèrie de situacions en les quals potser seria difícil admetre, des del punt de vista jurídic, que la gestió la tinguin encomanada els Consells Insulars, perquè hi ha un principi jurídic que diu que una competència delegada no pot ser a la vegada de bell nou objecte de delegació.

Salvant aquest entrebanc, que supòs que no tindria massa inconvenients, és evident que avui aquesta moció s'hauria d'aprovar amb els vots unànims d'aquesta cambra. Moltes gràcies, Sr. López i Casasnovas.

(El Molt Honorable Sr President reprèn la direcció del debat).

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. López i Casasnovas. Pel Grup Parlamentari PARTIT POPULAR-UNIÓ MALLORQUINA, té la paraula la Diputada Sra. Ferrer i Bascuñana.

LA SRA. FERRER I BASCUÑANA:

Sr. President. Sres. i Srs. Diputats:

Sr. Pons, en el primer debat que tenguérem en aquesta Cambra, es parlava de patrimoni. El nostre portaveu - em sap greu que avui no sigui aquí González i Ortea - va dir que es parlaria de museus, d'arxius i de biblioteques. Efectivament, així ha estat i per això som aquí. Vostè planteja una situació com si fos desastrosa i, sincerament, Sr. Pons, crec que no hi ha per tant. La primera intervenció que jo vaig tenir en aquesta cambra - com tots vostès saben, jo som nova i no fa massa temps; a mi encara, com deia el Sr. Pons, em tremolen no tan sols les mans sinó la mateixa veu, supòs que amb el temps aniré aprenent - i vostè va dir que estava content que començàs a entrar en aquests temes culturals, atès que jo tenia una responsabilitat cultural com la que tenc al Consell Insular de Mallorca. Em cregui, Sr. Pons, que n'he hagut d'aprendre a marxar forçades, o sigui que no sé si li he de donar les gràcies a vostè per fer-me aprendre tan aviat aquestes coses.

Jo crec que l'experiència en la direcció cultural que té la Conselleria de Cultura, Educació i Esports en un estudi permanent que du a terme ens ha demostrat realment la necessitat de l'elaboració d'una normativa legal pròpia de la nostra Comunitat que reguli el mapa cultural de les Illes Balears. Els projectes legals prevists per elaborar en aquesta legislatura són, entre d'altres, els arxius, museus i biblioteques, per tal de regular tot el patrimoni documental de les Illes Balears. Possiblement, quan això sigui així, deixarem de parlar-ne, Sr. Pons, però no obstant això, el grup que jo represent, PP-UM, no donarem suport a aquesta moció perquè la Conselleria de Cultura, Educació i Esports ja ha manifestat la seva intenció de presentar a aquesta cambra els projectes de llei mencionats, i ho ha farà en els transkurs d'aquesta legislatura. Fins i tot li puc avançar que el primer farà referència als museus.

Quant al punt 2, la possibilitat de transferir la gestió als consells insulars no es pot basar en cap projecte de llei autonòmica, sinó en la bonificació actual dels estatus competencials. En poques paraules, els museus, arxius i biblioteques en la actualitat són de titularitat estatal, vostè mateix ho ha dit. La Conselleria de Cultura, Educació i Esports solament té la gestió d'aquestes institucions culturals. Conseqüentment, avui per avui és absolutament impossible i jurídicament inviable la pretensió continguda a la moció que avui presenten, especialment la del punt 2. Per tant, nosaltres votarem que no. Moltes gràcies. Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Diputada. Pel torn de rèplica, té la paraula el Diputat Sr Pons i Pons.

EL SR. PONS I PONS:

Sr. President. Sres. i Srs. Diputats.

Avui, la Sra Consellera de Cultura, manté, com diuen, un perfil baix. El responsable s'amaga. La situació no deu ser tan bona, perquè si aquí surt un diputat de l'oposició a manifestar certes discrepàncies en una àrea que funciona bé, no hi cap Conseller que li perdoni la vida (la vida parlamentària, ens hem d'entendre).

En matèria d'arxius, museus i biblioteques, Sra. Ferrer Bascuñana, jo comprenc que vostè és nova, que no té massa experiència i, sobretot, que li falta la informació, que no només li ha subministrat parcialment la Conselleria de Cultura. Per començar, la situació és desastrosa. Des del 1983 tenim la competència exclusiva i en matèria legislativa d'arxius, museus i biblioteques, no hem fet absolutament res. Millor dit, sí que han fet: Han dit, diguem-ho clarament, mentides per sortir del pas.

El Sr. Gilet, dia 15 de març del 1984, que era intenció del Govern fer un projecte de llei, parlava del patrimoni històrico-artístic, projecte de llei que encara es troba en fase d'elaboració, l'esperam des del 1984, ja tindrà *bouquet* de cava quan arribi. La Sra. Mª Antònia Munar, Consellera des del 1987, 7 d'abril del 1988, "no promulgarem lleis sense conèixer prèviament l'opinió dels col·lectius", ens va dir que feia consultes amb arxivers. Vostè sa perfectament que els arxivers ni la senten ni la coneixen, no hi ha contactes, és absolutament fals, no hi ha contactes, no s'hi treballa. La creació d'una coordinadora d'arxivers i bibliotecaris, el mateix dia, una altra falta a la veritat. Aquesta coordinadora no funciona, és inexistent i, per tant, no hi ha contactes i, clar, si han de promulgar una llei després de conèixer l'opinió d'aquesta gent i no la reuneixen, aquesta llei dur camí de l'eternitat.

"Una comissió serà l'encarregada de fer aquesta normativa legislativa", arxius i biblioteques, altra vegada dia 7 d'abril del 1988, aquest dia la Consellera anava inspirada quant a promeses. Qui són els qui formen aquesta comissió, Sra. Consellera? Qui són aquests membres que vostè ha consultat? Qui són aquests arxivers, aquests bibliotecaris? Digui noms, digui noms. Si és bona per comprometre's, digui quines persones fan feina, perquè tots els que nosaltres hem consultat, i són els

de primera línia, no saben res de res. Falta clarament a la veritat de manera reiterada.

Dia 4 de maig del 88 tornam a repetir el mateix: política de redacció de la normativa legal en matèria de museus. Es va presentar una llei de museus, no hi va haver cap interès perquè anàs envant, en absolut. Quan un Govern té interès a que una llei vagi envant, ho han vist amb les lleis per recaptar diners del Sr. Forcades, com a desesperats, urgències, tot ràpid, els terminis mínims. I amb la Llei de museus, que va passar? No es va reunir mai la ponència, no hi van tenir cap interès. Per tant, la situació no és desastrosa; si ens posàssim en pla transcendent, és apocalíptica. No hi ha res, no hi ha res, i el pitjor no és que no hi hagi, el pitjor és que aquestes promeses i aquestes paraules es tornen dir aquí amb la mateixa consistència que es varen dir el 1988. Fins i tot record que el Sr. Jaen va dir que tal vegada no faria falta una llei, però que d'alguna manera s'havia de reglamentar. Tampoc no li varen fer gens de cas i, clar, la situació de buit legal ¿on ens du? .

Que vostès no tenen cap credibilitat quan parlen que els falten competències, perquè si quan en tenen no les exerceixen, ja em diran, i en una matèria dolça, diríem. Això no és ordenació del territori, aquí no hi ha aquells animals tan difícils, aquí hi ha arxivers, bibliotecaris, gent de museus, que són gent pacífica, que respecta les coses, que vol llegir, que vol investigar, que vol veure pintura o escultura. Aquí no hi ha màfies, no hi ha màfies culturals, les màfies les cerquin per altres barriades. Si vostès no actuen dins aquest camp, és que no volen actuar pràcticament en res. Hi ha una actuació de govern, ho hem dit tantes vegades, una política de mostrador, de grans inauguracions, "l'arxiu tal inaugurat, una gran restauració". Si hagués anar a investigar per fer la tesi, Sra. Consellera, hauria vist com estan realment els arxius, no estan en bones condicions. Avui, un dia fred, hi fa fred, i a l'estiu hi ha temperatures tropicals.

Per tant, si vostès no fan aquestes lleis no hi ha actuació. Qui és que ha d'atendre un museu? Un qualsevol? Em volen dir amb quina normativa legal es constituirà aquest museu de Santa Eulària? Em vol dir quina direcció tindrà? Quins tècnics tindrà? Quines garanties de conservació, d'autenticitat de les peces? No té idea de res, perquè no existeix, i així com parlam del Museu de Santa Eulària podríem parlar de qualsevol altre, n'hi ha altres, fins i tot algun bastant impresentable com a museu, el del Sr. Krekovic, que els varen deixar aquest mort i vostès el mantenen. Aquest és un museu que haurien de liquidar, no potenciar.

Per tant jo comprenc que la situació és difícil per sortir avui. Avui hi ha el perfil baix, avui estam amagats dins la trinxera i, clar, ¿quina excusa hi ha? Una excusa suprema: No és possible, hi ha un falta jurídica en el punt 2. Quina falta jurídica? No l'han informada bé, Sra. Pilar. Jo ja he dit que els museus, biblioteques i arxius que són competència exclusiva de la Comunitat Autònoma, són els que no pertanyen a la titularitat estatal; són aquests que es poden transferir sense cap problema quant a gestió i funció executiva als consells. Els de titularitat estatal, si es plantejàs aquesta qüestió, seria bastant més difícil, però crec que la pròxima vegada que hagi de sortir a fer un debat, la Sra. Consellera de Cultura, Educació i Esports, per honestat i coherència, hauria de donar la informació pertinent als qui han de donar cara per ella. Sra. Consellera, moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Pons. Dins el torn de contrarèplica ... Té la paraula el Sr. Vidal dins el torn de fixació de posicions, però exclusivament per fixar la seva posició, no per obrir debat.

EL SR. VIDAL I JUAN:

Gràcies, Sr. President. Sres. i Srs. Diputats.

Intervenir ara exclusivament per fixar la posició, però naturalment després d'haver escoltat totes les intervencions i poder-ho fer en conseqüència. Fonamentalment, donarem suport a aquesta moció del Grup Parlamentari SOCIALISTA, perquè, quan al punt 1, i una vegada aclarida jo crec que d'una manera suficient la possibilitat de legislar en aquest respecte, creim que el millor camí perquè el Govern compleixi un compromís que aquí mateix s'ha expressat en aquest tema i altres, però per comprometre's ell mateix, el millor és que es presenti un projecte de llei, perquè aquest Govern, no ho hem d'oblidar, té el suport de la majoria d'aquest Parlament i, per tant, si presenta un projecte de llei és segur que s'aprovarà (possiblement, com va dir ahir el Sr. Conseller d'Economia i Hisenda, però quasi amb tota seguretat s'aprovarà).

Per tant, jo vull dir, com a exemple, que això és quelcom que hi ha en altres fòrums i no només en aquest – concretament al Consell Insular d'Eivissa, en l'assumpte de transferència de competències ho vaig expressar així - i per això dic que, una vegada aclarida aquesta possibilitat de legislar en aquest respecte, consideram que aquest és el camí millor, i per això mateix consideram positiu que es facin aquests projectes de llei d'arxius, biblioteques i museus i que el mateix Govern es comprometi mitjançant l'adopció d'un projecte de llei.

Quant al segon punt, també una vegada aclarit que aquelles competències que el Govern no té transferides, sinó senzillament delegades, no les pot transferir ni delegar -i no utilitzarem la frase en llatí al respecte- als Consells Insulars, però sí que els pot transferir o delegar tot allò que és competència exclusiva seva, també ens pareix molt positiu que, una vegada aprovats aquests projectes de llei que, com he dit, possiblement s'aprovaran, s'hagi previst que es proposi a la Comissió tècnica interinsular l'atribució de competències als consells insulars de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera de la plena assumpció de les funcions exclusives de gestió dels arxius, biblioteques i museus - torn a repetir, que el Govern Balear n'hagi assumit la competència - perquè així es vagi desenvolupant el tantes vegades esmentat article 39 de l'Estatut d'Autonomia.

Per això, fixam clarament la nostra posició de suport a aquesta moció que presenta sobre programa legislatiu en matèria de cultura, per a la Legislatura 1991-95, el Grup Parlamentari SOCIALISTA. Moltes gràcies, Sr. President. Gràcies per la seva atenció, Sres i Srs Diputats.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Vidal. Procedirem, idò, a la votació de la moció. Per què demana la paraula, Sra. Ferrer? Passam a la votació de la moció.

Sres. i Srs. Diputats que votin a favor del text de la moció, es volen posar drets, per favor? Gràcies, es poden assegurar.

Sres. i Srs. Diputats que voten en contra? Gràcies, es poden assegurar.

Sres. i Srs. Diputats que s'absteneu?

El resultat de la votació ha estat el següent: A favor, 27; en contra, 29. En conseqüència, queda rebutjada la moció presentada pel Grup Parlamentari SOCIALISTA sobre programa legislatiu en matèria de cultura per a la Legislatura 1991-95.

III. - PROPOSICIÓ NO DE LLEI R.G.E. NÚM. 1933191, PRESENTADA PEL GRUP PARLAMENTARI PSM-EEM, RELATIVA A ARXIU DE LA CORONA D'ARAGÓ.

EL SR. PRESIDENT:

Passam al punt següent de l'ordre del dia, que és la proposició no de llei subscripta pel Grup Parlamentari PSM-EEM, sobre Arxiu de la Corona d'Aragó. Pel Grup Parlamentari, té la paraula el Diputat Sr López i Casasnovas.

EL SR. LÓPEZ I CASASNOVAS:

Sr President. Sres. i Srs. Diputats.

Fa uns dos anys, l'Ajuntament de Barcelona atorgava uns terrenys a la zona del sector nord, Glories, una barriada de Barcelona, per fer possible un acord entre la Generalitat i el Ministeri de Cultura per ubicar una nova seu de l'Arxiu de la Corona d'Aragó. El Ministeri de Cultura, titular d'aquesta institució, era el que atorgava aquest vist-i-plau, la Generalitat col·laborava, i en aquesta zona s'hi han d'ubicar, a més a més, el Teatre Nacional de Catalunya i l'Auditori. La construcció, idò, d'un edifici que albergui l'Arxiu de la Corona d'Aragó en una zona de grans equipaments culturals és un projecte importantíssim pel que fa referència a conservació, tractament i, sobretot, explotació i difusió dels fons documentals més rics i valuosos d'Europa, i que conté informació fonamental per a la història de les Illes Balears.

L'Arxiu de la Corona d'Aragó depèn, ja ho he dit abans, del Ministeri de Cultura, que n'és el titular i gestiona directament la direcció d'arxius estatals. Per açò, avui es fan palesos altres aspectes de l'àmbit de responsabilitat de l'administració arxivística estatal pel que fa a aquest arxiu o relacionats amb aquest arxiu, tals com qüestions d'espai, insuficiència probable d'ubicació dels fons que s'hi volen col·locar i múltiples institucions i dependències que té l'Estat a la província de Barcelona també es volen ubicar en aquest espai. Si açò és així, pren sentit la sol·licitud del cos d'arxiviers de Catalunya, que demanen que l'equipament del Palau de la Virreina, antiga i encara actual seu de l'Arxiu de la Corona d'Aragó no sigui desmantellat i dedicat a altres finalitats.

D'altra banda, hi ha alguns aspectes de política cultural compartits entre comunitats autònomes, com per exemple la presència de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears al Patronat per a la conservació i cura del Reial Monestir de

Poblet. Per un Reial Decret del 1981, es va traspassar a la Generalitat de Catalunya la conservació i cura del Reial Monestir de Poblet, alhora que es disposava que aquesta funció fos supervisada per un patronat en el qual entrarien a formar part l'Administració de l'Estat, la Generalitat i altres Comunitats Autònomes. La Comunitat Autònoma de les Illes Balears té presència en aquest patronat, entre altres motius perquè la institució comuna medieval dels països catalans o com els vulguin dir - el regne de Mallorca, el regne de València, el principat de Catalunya i el regne d'Aragó - tenien una mateixa dinastia, un mateix rei i, en conseqüència, el monestir de Poblet, que ubica els sarcòfags d'aquests monarques, és un element del qual en tenen cura a través d'un patronat i supervisen totes les comunitats autònomes de parla catalana i d'Aragó.

Amb l'Arxiu de la Corona d'Aragó passa un poc la mateixa cosa. No cal recordar que a l'Arxiu de la Corona d'Aragó s'hi contempen documents des de l'any 844, però, sobretot, 50.000 peces importantíssimes de cartes reials, diplomàtiques, que van del segle XIII al segle XVIII, entre altres seccions. Hi ha secció del Consell d'Aragó, de la Generalitat de Catalunya, de l'església secular, etc. Vull posar èmfasi en aquest fet, perquè una part importantíssima de la documentació de la nostra història s'hi troba ubicada.

Per tant, té absolut sentit la disposició addicional primera de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, que diu: "Mitjançant la normativa corresponent de l'Estat i sota la tutela d'aquest, es crearà i es regularan la composició i les funcions del Patronat d l'Arxiu de la Corona d'Aragó, en el qual tindrà participació preeminent la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en igualtat amb la resta de les comunitats autònomes afectades". Una disposició semblant a aquesta que tenim a les Illes Balears la té també l'Estatut de Catalunya, l'Estatut de la Comunitat de València i el d'Aragó, el que passa és que en aquest Patronat resta per constituir una funció que té l'Estat, com a organisme que es superposa a les quatre comunitats autònomes involucrades, i aquesta qüestió, en aquests moments, per raons complexes d'explicar de les quals sabran donar la deguda referència el Sr. Mesquida i el Sr. Pons, que van assistir a una reunió al final de la legislatura passada, concretament a Aragó.

La qüestió és que des del Parlament de les Illes Balears podríem prendre aquesta iniciativa i crec que l'hauríem de prendre i, de passada, argumentar també la necessitat que aquest equipament cultural tan important rebí l'atenció idònia amb dotacions suficients i adequades de personal tècnic i especialista per poder fer front a les exigències que planteja el tractament modern de la conservació i divulgació dels fons quantiosos, riquíssims i diversos de l'Arxiu de la Corona d'Aragó.

Un punt també important, perquè era constatat que no existia, és la incorporació de la llengua catalana en tots els aspectes de la vida interna d'aquesta arxiu. És cert que hi ha documents escrits en llengua aragonesa a partir del segle XIII, però representen una parcel·la molt minúscula en relació amb la globalitat d'aquests arxius. Es reconegui o no, la llengua catalana és la pròpia de tres de les comunitats autònomes involucrades en l'Arxiu de la Corona d'Aragó i, per tant, hauria de tenir un paper preeminent, però açò no és la qüestió principal d'aquesta proposició no de llei. La qüestió principal, a part de donar suport a les reivindicacions del col·lectiu d'arxiviers catalans, en aquest aspecte crec que és punt 2, apartat a), d'aquesta proposició no de

lleï: "La creació i posterior regulació del Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, d'acord amb la disposició estatutària".

Si açò es fa així, haurem avançat també en un aspecte important, que en aquest cas no correspon a la Conselleria de Cultura una part important de la seva gestió, però que, com a mínim, la iniciativa hauria de sortir del Parlament i hauria de trobar el suport i l'execució del Govern de les Illes Balears. Amb aquesta intenció presentam la proposició no de llei. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. López i Casasnovas. Pel Grup Parlamentari MIXT, té la paraula el Sr. Peralta i Aparicio.

EL SR. PERALTA I APARICIO:

Gràcies, Sr President. Sres. i Srs. Diputats.

Vagi per endavant que el Grup MIXT donarà suport a aquesta proposició no de llei que ha defensat el Sr. López i Casasnovas, perquè realment creim que absolutament encertat que es presenti en aquest moment, en el qual s'ha de prendre aquesta decisió important que és al preàmbul d'aquesta proposició i en l'explicació del Diputat del Grup PSM-EEM.

He de dir que, abans d'estudiar aquest tema, la veritat és que no coneixia a fons molta legislació en la matèria, concretament que l'apartat esmentat de l'Estatut d'Autonomia donàs aquestes facultats a la nostra Comunitat Autònoma. Ho he de reconèixer, per bé que açò no vol dir que no conegués amb anterioritat la importància que té per a la nostra història l'Arxiu de la Corona d'Aragó. Quan a Menorca vàrem celebrar el VII centenari de la conquesta de l'illa per part del Rei Alfons III, jo vaig ser un dels impulsors, organitzador d'un viatge a Catalunya amb un grup important d'escolars que van visitar una sèrie important de llocs que tenien relació directa amb la nostra història i en aquest itinerari hi va haver una visita molt de passada perquè, evidentment, amb un grup d'escolars no es podia tenir accés a veure determinats documents, però sí saber, com a mínim, on es trobaven dipositats.

Record que va ser emocionant quan vam visitar la tomba del Rei Alfons III, els monestirs de Poblet i de Santes Creus - la importància del Monestir de Poblet ja l'ha expressada el Sr. López i Casasnovas - i també, com no?, l'Arxiu de la Corona d'Aragó abans d'arribar al poble de Salou i veure d'on van partir les naus catalano-aragoneses per venir a Menorca. Per tant, ja tenia un coneixement de la importància d'aquest arxiu i per això ens sembla absolutament convenient que el Parlament avui aprovi aquesta proposició no de llei per dirigir-se als organismes pertinents per tenir participació directa en aquestes decisions tan importants com la ubicació definitiva i l'organització i funcionament intern d'aquest Arxiu de la Corona d'Aragó. Creim que tant el nostre Parlament com el Govern de la Comunitat tenen molt a dir tot i fent esment que ja ho recull el nostre Estatut d'Autonomia, igual com ho recullen els estatuts de Catalunya, del País Valencià o de València i de la Comunitat Aragonesa, com diu aquesta proposició. Dit açò, com ja he dit al principi, el nostre Grup donarà suport a aquesta proposició no de llei. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Peralta. Pel Grup Parlamentari SOCIALISTA, té la paraula el Sr. Pons i Pons.

EL SR. PONS I PONS:

Sr. President, d'acord amb l'article 72.2 del Reglament, demanaria que es llegís el que varen manifestar el Sr. Andreu Mesquida i aquest Diputat quan anàrem, convidats per les Corts d'Aragó, a Saragossa, a parlar del tema de l'Arxiu de la Corona d'Aragó. Crec que per a Mesa és un poc difícil, perquè la fotocòpia no és prou clara.

EL SR. PRESIDENT:

Si ho té vostè, ho llegeixi vostè mateix, Sr. Pons.

EL SR. PONS I PONS:

D'acord. Sr President. Sres. i Srs. Diputats. Voldria donar lectura a aquest document que ja es va exposar a la Comissió de Cultura i Educació d'aquest Parlament, dia 6 de juny del 1990. Deia:

"Els Srs. Andreu Mesquida Galmés i Damià Pons i Pons varen participar els dies 22 i 23 de maig del 1990, convidats per les Corts d'Aragó, a les jornades convocades per les esmentades Corts amb la finalitat d'estudiar la constitució del Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó.

2.- Que en relació a la constitució de l'esmentat Patronat, ambdós diputats exposaren als representants de les Comunitats Autònomes d'Aragó, Catalunya i Comunitat Valenciana, els criteris següents:

a) És necessari dur endavant les gestions pertinents per tal constituir el Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, d'acord amb les disposicions dels Estatuts d'Autonomia.

b) La norma rectora millor per al Patronat seria una proposició de llei elaborada per les Comunitats Autònomes i tramitada a les Corts Generals.

c) L'Arxiu de la Corona d'Aragó ha de mantenir íntegrament la seva unitat documental, així com la seva ubicació a la ciutat de Barcelona.

d) Les comunitats autònomes o altres entitats representatives de territoris de l'antiga Corona d'Aragó que tinguin a l'Arxiu documents importants per a la seva història podran sol.licitar-ne la seva reproducció.

e) El Patronat ha d'estar format per una representació paritària entre les comunitats autònomes d'Aragó, Balears, Catalunya i Comunitat Valenciana, que, en conjunt, serà preeminent sobre la representació que hi tinguin el Ministeri de Cultura.

f) La llei que reguli la composició i funcionament del Patronat hi preveurà la participació, a més de les comunitats autònomes que han d'integrar-la d'acord amb els seus estatuts d'autonomia, la representació d'altres territoris que formaren part de la Corona d'Aragó, tant dels qui són part del territori d'Espanya - regió de

Múrcia - com de les repúbliques de França - Montpellier, el Rosselló i altres comptats i senyories - i d'Itàlia: Nàpols, Sardenya i Sicília".

Crec que aquest document, Sr. President, Sres. i Srs. Diputats, és prou aclaridor sobre una posició en relació amb el Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, que és profundament autonomista. Pensem que vàrem presentar que no fos el Ministeri de Cultura que impulsàs, a través del Govern de l'Estat, un projecte de llei per al Patronat, sinó que fossin les comunitats autònomes, lògicament previ acord, les que impulsassin una proposició de llei que fos defensada a les Corts Generals.

Jo li voldria dir al Sr. López i Casasnovas que estic molt content que el Grup Parlamentari del PSM-EEM manifesti una gran sensibilitat cultural, però en aquest tema crec que ens hauríem de situar i no desconèixer la posició que el Sr. Mesquida i aquest Diputat que parla ja varen tenir ocasió de veure al llarg de les jornades que varen viure a Saragossa en relació amb el Patronat, que va manifestar el Sr. Colomines, President de la Comissió de Cultura del Parlament de Catalunya, i que ens varen semblar profundament preocupants. La Generalitat de Catalunya no tenia en projecte que aquest Arxiu de la Corona d'Aragó estàs en la situació jurídica de ser compartit per quatre comunitats autònomes i regulat per una llei de l'Estat a través del Patronat.

Recordi, Sr. López i Casasnovas, que amb motiu d'una pregunta formulada en el Consell Executiu de la Generalitat pels diputats Queralt, Rovira, Colom i Pueyo, d'Esquerra Republicana de Catalunya, hi va haver una resposta molt interessant del Sr. Joan Guitart i Agell, Conseller de Cultura de la Generalitat. Aquesta resposta figura al Butlletí del Parlament de Catalunya de dia 25 de maig del 1990 i, entre altres coses, manifestava i reconeixia que la Generalitat havia fet tot el possible perquè, abans que se formassin les comunitats autònomes d'Aragó, País Valencià o Comunitat Valenciana (el que li vulguin dir), Illes Balears, tenir en les seves mans l'Arxiu de la Corona d'Aragó, i ja l'any 1980, quan aquestes comunitats autònomes no existien, forçava, pressionava el Govern de l'Estat, recordi que en aquell moment hi havia un Govern d'UCD en minoria que moltes vegades depenia del vot de la minoria catalana i aprofitaven aquesta situació per ja tenir, en el moment que entrassin en vigor els altres tres estatuts, una situació que hagués posat en les seves mans l'Arxiu de la Corona d'Aragó.

Què plantejava, la Generalitat de Catalunya? Que el Patronat tutelaria els fons referents al comú - al comú - dels territoris integrants de la Corona d'Aragó. Dos, que restaven fora de la seva tutela els relatius exclusivament a Catalunya. Tres, que aquests darrers fons restarien dipositats a l'Arxiu de la Corona d'Aragó, llevat dels casos que fos aconsellable la seva segregació, és a dir, que aquí no hi havia una voluntat d'una participació igual. Quart, després disposava que serien presidents del Patronat el President de la Generalitat de Catalunya i el Ministre de Cultura, i vice-presidents, els consellers de cultura de Catalunya, Aragó, València i les Illes. Total, crear una situació de preeminència de Catalunya dins aquest Arxiu en el moment que haguessin entrat en vigor els estatuts.

Afortunadament, hem d'agrair que això no fos així, sinó que el Ministeri de Cultura, davant un problema, va intentar consultar els aragonesos, els valencians i crec que també les Illes Balears, i es va trobar que no hi havia acord. Els aragonesos varen perdre bona part del seu arxiu històric amb motiu de la defensa aferrissada que feren a Saragossa contra les tropes napoleòniques. Hi va haver un incendi, hi va haver una gran destrucció de documents, tenen un buit documental importantíssim i per fer la seva història han d'anar a Barcelona. Per part d'Aragó, ja hi havia hagut pretensions de desmembrar l'Arxiu, de traslladar-lo a Saragossa, etc., etc.; es va fer tota una demagògia sobre aquest tema i, clar, un arxiu que es diu de la Corona d'Aragó és molt bo de vendre als aragonesos "això ha de ser nostre", "ho han de dur aquí o almenys ens han de dur la nostra documentació". Afortunadament, creim que al final s'anirà imposant un criteri racional.

Un arxiu - l'Arxiu del Regne de Mallorca, per exemple - no es pot segregar. No podem fer traços en documents mallorquins, menorquins i eivissencs perquè seria un desastre, i en el tema de la l'Arxiu de la Corona d'Aragó, exactament igual. A Catalunya fins i tot - jo crec que s'han de dir les coses positives i també les negatives - es varen atrevir a manifestar per part del Sr. Guitart que la representació que per evitar la preeminència de Catalunya varen introduir els Estatuts d'Aragó, Comunitat Valenciana i Illes Balears, havia estat - ho diu el Sr. Guitart, després li passaré la fotocòpia - que l'Estat neutralitzava la preeminència de la Generalitat de Catalunya en la futura composició del Patronat que establia l'Estatut". L'Estat, no. Els aragonesos, els valencians i les Illes Balears, que, per a preeminències, tots iguals; en tot cas, la suma d'aquestes comunitats preeminent sobre la representació del Ministeri de Cultura, que va ser el que vàrem defensar el Sr. Mesquida i aquest Diputat a Saragossa durant les jornades dedicades a l'Arxiu de la Corona d'Aragó.

Per tant, a partir d'aquesta primera lectura del document, de conèixer l'actuació de la Generalitat de Catalunya, ha de comprendre, Sr. López Casasnovas, que el nostre Grup, fidel a allò que vàrem defensar conjuntament el Sr. Mesquida i aquest Diputat que els parla a Saragossa, no pot demanar que aquest Parlament es dirigeixi al Ministeri de Cultura interessant que l'Estat faci una llei relativa al Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó per una raó molt simple. Perquè això seria contradir la postura que vàrem mantenir a Saragossa i les postures que vàrem veure que defensaven els valencians i els aragonesos. Li diré més, si no arriba a ser per la modesta representació mallorquina - i el Sr. Mesquida que m'escolta em guardarà de mentir -, les actuacions del Sr. Colomines, amb una mica més salsa, arriben de desfermar un temporal polític anticatalanista dins Saragossa que no sé com n'hauríem sortit. Atrevir-se a parlar de desmembracions de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, que amb una part d'aquest fons s'havia de constituir un arxiu nacional de Catalunya i a continuació fer propostes de reunions de tots els territoris de parla catalana, va ser una de les intervencions que crec que hem vist més imprudents en la matèria de la pacífica convivència dels antics territoris de la Corona d'Aragó.

Per tant, Sr. López i Casasnovas, jo crec que vostè té una gran bona voluntat, però en aquest tema procuri conèixer bé el posicionament de la Generalitat de Catalunya, que nosaltres - els socialistes d'aquí, el de València, el d'Aragó i altres forces

polítiques també d'aquestes tres comunitats - no compartim en absolut. La postura que nosaltres varem defensar crec que va ser la més racional: Arxiu únic, no discutim la situació a Barcelona, no discutim que no hi hagi una bona ubicació, que això s'hagi de millorar, etc., etc., i, per tant, creim que aquest és el camí correcte, entre altres coses perquè aquest Patronat s'ha de constituir després d'una feina política molt important.

Quina és aquesta feina política? Tenim ocasió de fer-la: Tornem a reunir els representants d'aquestes quatre comunitats a veure si han madurat les coses, a veure si podem convèncer concretament als de la Generalitat de Catalunya que vinguin a uns criteris més racionals, que tinguin una representació paritària a les quatre comunitats i preeminent en relació amb el Ministeri de Cultura, i també perquè hi ha altres territoris, això ho hem de conèixer tots, que sense anar a l'Arxiu de la Corona d'Aragó no poden fer la seva pròpia història. Una napolità, un sicilià, un sard, una persona de Montpel·lier o de Perpinyà, si ha de fer la història de la seva terra, en algunes matèries ha d'anar necessàriament a l'Arxiu de la Corona d'Aragó, com hi hem d'anar nosaltres per fer, no la gran història, sinó la història del més humil dels nostres pobles.

Per tant, si no el retira, que crec que l'hauria de retirar, nosaltres haurem de votar necessàriament en contra d'aquest punt bàsic de la proposició no de llei, perquè seria contradir tot el que exposat. Quant al punt que el Parlament de les Illes Balears s'hagi de manifestar donant suport al col·lectiu d'arxivers de Catalunya en el tema de la incorporació de la llengua catalana, crec que això també ha de ser una de les matèries que han de ser objecte de negociació. Pensi que són quatre comunitats que tenen la llengua catalana: Hi ha València, hi ha Catalunya, hi ha part d'Aragó i les Illes Balears, però amb la clàusula que nosaltres varem defensar oportunament - i esperem que el Patronat ho reculli a un segon nivell -, per a aquests territoris de llengua francesa, sarda o italiana també hi haurà d'haver un cert estatut lingüístic que permeti que funcionin aquestes reunions.

Per tant, al punt central d'aquesta moció nosaltres hem de votar necessàriament en contra i als altres, Sr. López i Casasnovas, ens hem d'abstenir. Una vegada que la prudència i la reflexió facin possible la constitució no traumàtica del Patronat de la Corona d'Aragó, agrairíem que la nostra Consellera activa dins aquesta constitució i que les Illes Balears hi tenguessin una representació paritària amb les altres comunitats i preeminent amb relació amb el Ministeri de Cultura. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Pons. Pel Grup Parlamentari PARTIT POPULAR-UNIO MALLORQUINA, té la paraula el Diputat Sr. Marí i Tur:

EL SR. MARÍ I TUR:

Gràcies, Sr. President. Sres. i Srs. Diputats.

Sembla que en aquesta legislatura, en aquest Parlament, hem d'aprendre a parlar llatí, i com que tothom el parla cada dia jo també vull començar amb una paràgraf llarg que, segons he vist al llibre d'aquesta Cambra, no és la primera vegada que s'utilitza aquí, i que diu: "Quousque tandem abutere - que cadascú hi posi el nom propi que vulgui, punts suspensius - paciència nostra?".

He de dir que el Sr. Damià Pons parlava fa uns segons d'intervencions imprudents i que, per intervenció imprudent, la que hem vist aquesta tarda.

No crec que sigui aquest el lloc de venir a atacar els resultats acadèmics que no tenen absolutament res a veure amb el tema que es tractava aquí. Deixem, per favor, les cadeneres tranquil·les i ja que ens volen donar lliçons que hem de visitar arxius, els nostres i els d'Aragó, tots els que facin falta, a algun diputat - "quousque tandem abutere?" Li vendrà bé atracar-se a Eivissa i no dir alguna mentida com s'ha dit des d'aquí, perquè aquí s'ha dit que l'Arxiu de la Pabordia d'Eivissa tenia tots els documents de l'Església ebusitana i això no és veritat, perquè hi ha la parròquia de Sant Llorenç a la qual hi podem veure tots els documents que es varen haver d'amagar dins una cisterna com va ocórrer fa un temps afortunadament oblidat.

Dit això, pel que fa a aquesta proposició no de llei, nosaltres ens abstenem i també recomanem al qui vulgui, perquè el relloige passa volant, que repassi el volum 2 de la Gran Enciclopèdia Catalana, a la pàgina 550, on trobarà una llarga història de la creació de l'Arxiu General de la Corona d'Aragó. Nosaltres ens abstenem i no dubtin que des de la Conselleria de Cultura i des del mateix Partit farem les aclaracions pertinents de manera que es faci el més adient per al poble d'aquestes Illes Balears. Finalment, acabaré en la mateixa llengua que he començat: "Roma locuta, causa finita". Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Marí. Pel tom de rèplica, té el Diputat Sr. López i Casasnovas.

EL SR. LÓPEZ I CASASNOVAS:

Sr. President. Srs. Portaveus que han intervingut en aquest tema, i Sres. i Srs. Diputats.

Aquest portaveu que els parla ha de rectificar. Hem de rectificar, perquè quedi constància en el Diari de Sessions que no era el Palau de la Virreina; m'ha sortit el Palau de la Virreina però realment és el Palau dels Virreis - el Palau de la Virreina, com sabem és a les Rambles, i l'Arxiu de la Corona d'Aragó és al Barri Gòtic - i era l'antiga casa del Lloctinent, açò és l'únic que hem de rectificar, la resta ho mantenim, i volem argumentar, davant postures abstencionistes i davant postures negatives, per quin motiu avui presentam una proposició no de llei un dels punts de la qual diu que el Parlament de la Illes Balears s'adreci al Ministeri de Cultura reclamant, no una llei, sinó la creació i la regulació del Patronat, que evidentment es pot fer per llei i és bo que s'hi faci.

Resulta que quan es va fer la Constitució Espanyola hi va haver una clàusula que va impossibilitar la federació de comunitats autònomes, però es va possibilitar que les comunitats autònomes poguessin formalitzar convenis entre elles sempre que les Corts Generals els aprovassin. Aquesta col·laboració s'ha de donar en tots els aspectes que són competència comuna, però escoltin bé: competència comuna, i el problema que tenim en el cas de l'Arxiu de la Corona d'Aragó és que és un patrimoni documental cultural importantíssim de quatre comunitats autònomes de

l'Estat espanyol, però que és competència exclusiva del Ministeri de Cultura, que n'és el titular i que el gestiona directament a través de la Direcció de Archivos Estatales.

Estam d'acord, Sr. Pons, que seria un bon procediment que les comunitats autònomes haguessin elevat una proposició de llei comuna, amb iniciativa legislativa, davant el Congrés de Diputats. Hauria estat bo, però lamentablement - i vostè ho sap, perquè hi era - el Govern que té en aquests moments la Generalitat de Catalunya, per les posicions que mantenen actualment, no va estar per aquesta labor. El fet que hi ha hagut una comunitat autònoma, que a més a més té ubicada dins el seu territori l'Arxiu de la Corona d'Aragó, que es negui a un posicionament d'aquest tipus fa molt difícil que es pugui arribar a aconseguir el que volem, i el que volem és el que tenim dret a tenir, el Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó.

Estam d'acord que l'arxiu no es pot desmembrar, hi ha d'haver unitat arxivística, no es pot segregar una part a Mallorca, una part a Aragó. És importantíssim que la gestió sigui paritària, també estam d'acord i li ho varem dir quan en varem parlar dins la comissió parlamentària. És important, però quan no hi ha acord, quan no hi ha confluència de voluntats, algú ha de prendre iniciativa. El Parlament de les Illes Balears ha de prendre iniciativa i el Govern també. Com? Una possibilitat és instar aquesta voluntat al Ministeri de Cultura titular, repetesc, d'aquesta competència. Aleshores, si no hi ha un acord que neixi des de la base, almenys que hi hagi una instància superior que permeti establir el marc de diàleg necessari i imprescindible, com va ser possible a Saragossa el mes de maig del 1990.

Nosaltres no hem sortit mai aquí a defensar la posició de la Generalitat de Catalunya, ho dic perquè no hi hagi malentesos, nosaltres defensam el patrimoni comú de la cultura dels països catalans, però ho feim des de la defensa dels drets que tenim els ciutadans i ciutadanes de les Illes Balears. Per tant, no ens venguin a parlar de problemes que hi ha hagut al Parlament de Catalunya dia 25 de març del 1990 o de situacions en les quals nosaltres no en tenim ni art ni part.

Dit açò, creim que l'abstenció del Grup del PP-UM i del mateix Govern, probablement perquè no han profunditzat prou en aquesta problemàtica, i la negativa del Grup SOCIALISTA, faran que avui el Parlament de les Illes Balears no comenci a elevar al responsable - al Ministeri de Cultura - una preocupació que, després de 9 anys de vigència de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, ja necessita una solució satisfactòria que passa per un patronat, que passa per les solucions que el Sr. Pons ha dit de paritat, d'unitat. Òbviament la ubicació és a Barcelona, per tant la Generalitat de Catalunya hi té molt a dir, però açò no vol dir que els aragonesos, els ciutadans i ciutadanes de les Illes Balears, els valencians i valencianes hagin d'acceptar el que diguin els ciutadans i ciutadanes del Principat de Catalunya a través dels seus legítims representants.

Creim, idò, que la postura lògica i defensable que el PSM-EEM proposa avui al Parlament, és que nosaltres facem sentir els nostres drets davant la instància competent i que, si cal, la instància competent faci de "primus inter pares" per trobar la solució idònia que jo no dubt que es produirà.

EL SR. PRESIDENT:

Dins el tom de contrarèplica, té la paraula el Sr. Pons.

EL SR PONS I PONS:

Sr. President. Sres. i Srs. Diputats.

Sr. López i Casanovas, crec francament que després del que s'ha manifestat per part del Grup Parlamentari SOCIALISTA des d'aquesta tribuna, aquesta proposta d'instar el Ministeri de Cultura a tirar endavant en la norma que ha de regir el Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó és absolutament insostenible. Per què? Jo li faria una pregunta: Vostè creu que el Ministeri de Cultura reté això d'una manera interessada? Vostè sap perfectament que no. El Ministeri de Cultura es voldria llevar de davant aquest problema i ho faria immediatament si les quatre comunitats autònomes afectades, li diré més: Si la nostra capacitat d'evitar un desastre a Saragossa, que crec que es va evitar, hagués estat suficient per arribar a convèncer els catalans perquè desistissin, a convèncer el Sr Colomines, que venia a pinyó fix - ho recorda perfectament el Sr. Mesquida -, no va cedir ni un mil·límetre, si la Generalitat de Catalunya s'hagués avengut a raons a Saragossa, quasi li puc garantir que avui hi hauria una norma que regiria el Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, la Conselleria pertinent de les Illes Balears hi seria representada i el Patronat funcionaria.

Però ¿com podem demanar des de les Illes Balears al Ministeri de Cultura que s'afiqui dins aquest abeller, si quan, no els quatre, n'hi ha un que es manté en una postura irreductible, que és a punt de provocar un conflicte, no amb les Illes Balears, perquè un dia els ho varem dir el Sr. Mesquida i jo: Nosaltres, les Illes Balears tenim l'avantatge que som petites i tenim un gran patrimoni documental, però ¿s'imaginen els contenciosos, las visceralitats que hi ha en les relacions entre Catalunya i la Comunitat Valenciana encalentides d'una manera irresponsable per una actitud com la que va manifestar el Sr. Colomines a Saragossa?

S'imagini a Saragossa mateix, una ciutat on, defensant-se contra les tropes napoleòniques els desapareix el seu arxiu documental gràcies a una granada francesa, que els sentin que s'ha de segregar una part de l'Arxiu de la Corona d'Aragó per constituir un arxiu català. No veu que el Ministeri de Cultura té seny i no pot atendre la nostra instància? I, si no la pot atendre, aquest Parlament no ha de fer la insensatesa de demanar-li, d'instar-lo perquè faci normatives. Jo crec que si no ho vol entendre és realment per mantenir "el cuero", però sap perfectament que això no s'aguanta després del que se li ha explicat des d'aquesta tribuna. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Pons. Té la paraula el Sr Peralta; perdoni si abans no m'havia adonat que també volia intervenir dins el tom de contrarèplica.

EL SR. PERALTA I APARICIO:

Moltes gràcies, Sr President. Molt breument, per dir al Sr. López i Casanovas que el Grup MIXT mantindrà el suport després de com ha anat el debat. Després de la darrera

intervenció que vostè ha fet, crec que encara ha quedat més aclarit el tema. Evidentment, el tema que avui tractam aquí és reflecteix en el nostre Estatut d'Autonomia, que és competència del Ministeri de Cultura de l'Estat i, atès que es dona aquesta confluència de ser un arxiu històric de quatre comunitats autònomes, evidentment si no hi ha un acord, com vostè ha dit, ha de resoldre aquest tema és el mateix Ministeri, i per açò trobem perfectament adient que ens dirigim per demanar-li que es reguli d'una vegada aquest tema. Es trist que no surti endavant aquesta proposició no de llei, però amb tota sinceritat creim que en aquesta ocasió te raó. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Peralta. Passarem, idò, a la votació. Sr Pons, indiqui a la Mesa com vol que es produeixi la votació, per punts.

EL SR. PONS I PONS:

Sr President, volem fer una votació del punt primer per separat i al punt segon voldríem separar l'apartat a), que com ha manifestat el Sr. López i Casasnovas, és la base dels punts b) i c). Hi hauria tres votacions.

EL SR. PRESIDENT:

D'acord, Sr. Pons. Passam, idò a la votació del punt primer de la proposició no de llei.

Sres. i Srs. Diputats que voten a favor, es volen posar drets, per favor. Gràcies, es poden asseure.

Sres. i Srs. Diputats que voten en contra, es volen posar drets, per favor?

Sres. i Srs. Diputats que s'abstenen? Gràcies, es poden asseure.

El resultat de la votació ha estat el següent: A favor, 8. Abstencions, 41. En contra, cap. En conseqüència, queda aprovat el punt primer.

Passam a la votació del punt segon a).

Sres. i Srs. Diputats que votin a favor, es volen posar drets, per favor? Gràcies, es poden asseure.

Sres. i Srs. Diputats que voten en contra, es volen posar drets, per favor? Gràcies, es poden asseure.

Sres. i Srs. Diputats que s'abstenen? Gràcies, es poden asseure.

El resultat de la votació ha estat el següent: A favor, 8; en contra, 18; abstencions, 23. En conseqüència queda rebutjat el punt segon a) de la proposició no de llei i passam a la votació del punt segon b) i c).

Sres. i Srs. Diputats que votin a favor, es volen posar drets, per favor? Gràcies, es poden asseure.

Sres. i Srs. Diputats que voten en contra, es volen posar drets, per favor?

Sres. i Srs. Diputats que s'abstenen? Gràcies, es poden asseure.

El resultat de la votació ha estat el següent: A favor, 8; en contra, cap; abstencions, 41. En conseqüència, queden aprovats els punts b) i e) de l'apartat 2 de la proposició no de llei. Esgotat l'ordre del dia, conclou aquesta sessió.
